SZIGETSZENTMIKLÓSI BATTHYÁNY KÁZMÉR GIMNÁZIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2026

Tartalomjegyzék

1. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA 5
1.1. A KÖZNEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI ÉS ÉRTÉKEI 5
1.2. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI ISKOLÁNKBAN 7
Alapelvek 7
Általános célok 7
Általános feladatok 8
Eszközök és eljárások 9
Sajátos pedagógiai módszerek, a tanórán alkalmazott tanulásszervezési módok: 10
A tanórákon alkalmazott oktatási módszerek: 10
Tantermen kívüli tevékenységek – projektoktatás az intézményben 11
Tanórán kívüli tevékenységek: 13
Szabadidős tevékenységek: 14
Hagyományos rendezvényeink: 14
Helyreállító szemlélet és a Békés Iskolák Program 15
Tantermen kívüli, digitális munkarend 15
Lázár Ervin Program, Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program 16
1.3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK 17
1.4. KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT 18
1.5. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK 19
Egészségnevelési program 19
1.6. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA 22
1.7. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI 22
Környezeti nevelési program 22
1.8. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK 25
A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok: 25
A tanórán kívüli közösségfejlesztő feladatok 26
1.9. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG 26
Tehetségazonosítás, tehetségkibontakoztatás 26
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program 28
A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése 29
A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának alapelvei 30
A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókat segítő program 31
1.10. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK 31
Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása 31
Iskolai szociális segítő tevékenység 32
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 33
1.11. DIÁKSZERVEZETEK, A TANULÓK INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELÉNEK RENDJE 33
1.12. KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL 35
A szülőkkel történő kapcsolattartás 35
Szülői értekezletek 35
Fogadóórák 35
Szülői munkaközösség 36

A szülők más formában történő tájékoztatása: *36*
A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák *36*
Egyéb partnerekkel való kapcsolat *37*
1.13. AZ ÉRTÉKELÉS RENDJE 38
1.14. SZÁMONKÉRÉS ÉS ÉRTÉKELÉS A DIGITÁLIS MUNKARENDBEN 42
1.15. A RENDKÍVÜLI HELYZET MIATT HIÁNYZÓ TANULÓ OKTATÁSA 43
1.16. MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI 44
1.17. KÜLFÖLDÖN FOLYTATOTT TANULMÁNYOK 44
1.18. A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK MINŐSÍTÉSE 45
1.19. A TANULÓK ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI 46
1.20. A FELVÉTELI ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI 47
1.21. A PEDAGÓGUSOK ÉS AZ OSZTÁLYFŐNÖK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI 49
A pedagógus feladatai *49*
Az osztályfőnök feladatai *51*
1.22. AZ OKTATÁST SEGÍTŐ DOLGOZÓK SZEREPE AZ ISKOLA ÉLETÉBEN 52
Iskolapszichológus *52*
Gyermek- és ifjúságvédelmi feladattal megbízott pedagógus *53*
Iskolai szociális segítő *54*
Iskolatitkár *54*
Laboráns *55*
Könyvtáros *55*
Rendszergazda *55*
1.23. EGYEBEK 56
Humánerőforrás fejlesztés *56*
2. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE **56**
A választott kerettantervek megnevezése tantárgyanként *56*
A tantárgyak helyi tantervei: *57*
A gimnázium óraterve mindkét tagozaton *58*
Választható érettségi vizsgatárgyak *59*
Szabadon választható foglalkozások *59*
2.1. VIZSGASZABÁLYZAT, VIZSGAREND 61
Osztályozóvizsgák *61*
Szintfelmérő vizsgák *62*
Javítóvizsga *62*
Házivizsgák *62*
Vizsgarend *63*
A vizsgák módja, időtartama *64*
2.2. A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL 66
2.3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI 66
2.4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA, A KULCSKOMPETENCIÁK 66
Anyanyelvi kommunikáció *67*
Idegen nyelvi kommunikáció *67*
Matematikai kompetencia *68*
Természettudományos és technikai kompetencia *68*
Digitális kompetencia *69*

Szociális és állampolgári kompetencia *70*
Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia *71*
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség *72*
A hatékony, önálló tanulás *73*
2.5. KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATOK 74
Az erkölcsi nevelés *74*
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés *74*
Állampolgárságra, demokráciára nevelés *75*
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése *75*
A családi életre nevelés *76*
A testi és lelki egészségre nevelés *76*
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség *76*
Fenntarthatóság, környezettudatosság *77*
Pályaorientáció *77*
Gazdasági és pénzügyi nevelés *77*
Médiatudatosságra nevelés *78*
A tanulás tanítása *78*
2.6. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS 78
2.7. A HIT- ÉS ERKÖLCSTAN OKTATÁSA 78
2.8. MINDENNAPOS MŰVÉSZETI NEVELÉS 79
2.9. A VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI 79
2.10. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA 80
2.11. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK 80
2.12. TANULÓSZOBA 80
2.13. A JUTALMAZÁS, FEGYELMEZÉS ISKOLAI ELVEI 81
2.14. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TANESZKÖZÖK JEGYZÉKE 82
3. ZÁRADÉK **83**

A nevelő és oktató munka a Szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnáziumban a pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az igazgató hagyja jóvá. A fenntartó egyetértési jogot gyakorol a pedagógiai program azon elemei tekintetében, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul. Pedagógiai programunk nyilvános, iskolánk honlapján bárki számára hozzáférhető[1]. Részei az iskola nevelési programja és a köznevelésért felelős miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve készült helyi tanterv.

Jogszabályi háttér:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012 (VI.4.) korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 100/97 (VI.13.) korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 23/2004 (VIII. 27) tankönyv a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

1. Az iskola nevelési programja

1.1. A köznevelés általános feladatai és értékei

„A hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően a Nemzeti Alaptanterv (továbbiakban Nat) a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek,

[1] https://szbkg.hu/dokumentumok/

készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célja továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

– a haza felelős polgárává váljék;
– kifejlődjék benne a hazafiság érzelemvilága;
– reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
– megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
– törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
– legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
– váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
– ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
– tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A nevelési-oktatási folyamatnak és az oktatásnak mindenkor összhangban kell lennie hazánk Alaptörvényével, a jogállam rendjével, az élet és az emberi méltóság tiszteletének elvével, valamint az ezzel összefüggő lelkiismereti és vallásszabadsággal, továbbá a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel.

A Nat fontos szerepet szán az egyetemes magyar nemzeti hagyománynak, a nemzeti öntudat fejlesztésének, beleértve a magyarországi nemzetiségekhez tartozók öntudatának ápolását is. Ebből következően a nemzetiségekre vonatkozó tudástartalmak főbb tartalmi jellemzői (illeszkedve a regionális és lokális sajátosságokhoz) a tartalmi szabályozás különböző szintjein, illetve az iskoláztatás minden szakaszában arányosan meg kell, hogy jelenjenek. Kiemelten kezeli az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését, ugyanakkor fontosnak tartja azokat a tartalmakat, amelyek Európához tartozásunkat erősítik. A dokumentum figyelmet fordít az egész világot érintő átfogó kérdésekre, hangsúlyozva a fenntarthatóság iránti közös felelősséget.

Az együttműködés a szülőkkel, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a hatékony intézményes nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért az iskolának meg kell teremtenie azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

A Nat szándéka, hogy a teljesítmény növelésére sarkalljon tanítványt és tanárt egyaránt, hogy az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen, ennélfogva egyensúlyra törekszik a műveltség értékhordozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak között.

Ahhoz, hogy egy ország polgárai szót értsenek egymással, szükséges, hogy létezzék olyan közös műveltséganyag, amelynek ismerete minden felnőtt állampolgárról feltételezhető. Ez az a közös nyelv, amelyen a nemzedékek közötti párbeszéd a kölcsönös megértés és tisztelet jegyében folytatható."[2]

1.2. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai iskolánkban

Alapelvek

A Szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium működésének alapvető pedagógiai értékei az alapítás óta változatlanok. A nevelő-oktató munkát az európai keresztény-humanista értékrend és a nemzeti értékek tisztelete és a fenntartható fejlődés fontossága hatja át. Pedagógiai gondolkodásunk középpontjában olyan alapelvek állnak, mint a gyermekközpontúság, az egyénre szabott képesség- és személyiségfejlesztés, valamint a legfontosabb tudás átadása: az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák minél hatékonyabb elsajátítása. Fontos annak a meggyőződésnek a kialakítása, hogy tanulni és tudni jó! Úgy gondoljuk, hogy ez a kulcs a sikeres élethez mai tudásalapú társadalmunkban.

Iskolánkban a nevelés és az oktatás nem választható el egymástól. A nevelés egyrészt a tanításon keresztül, másrészt a pedagógusok személyes példamutatásának követése által valósul meg. Az iskolán belüli és kívüli kapcsolatok kialakítását az emberi méltóság és az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a nyitottság és a tolerancia jellemzi.

Általános célok

Gimnáziumunk az agglomeráció legtehetségesebb gyermekei számára biztosítja azt a lehetőséget, hogy a maguk választotta pályán továbbtanulva olyan szakemberré válhassanak, akik a magyar és európai hagyományok és értékrend birtokosaként sikeresen tevékenykednek pályájukon országunkért, és képviselik azt itthon és külföldön. Mindennek érdekében nagy hangsúlyt helyezünk az iskolai esélyegyenlőségre. Iskolánk alapküldetése szerint a tudás megszerzése mindenki számára nyitott lehetőség, ez adja tehetséggondozásunk alapját. Mindig töreked-

[2] 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról - részlet

tünk arra, hogy a szocioökonómiai és szociokulturális háttér ne legyen meghatározója a hozzánk való bejutásnak, tehát elsősorban a képesség és az ambíció döntsön egy tanuló felvételekor.

Gimnáziumunkban történő oktatás célja a bizonyítvány megszerzésén túl, hogy tanítványaink kritikusan gondolkodó, hatékony problémamegoldó, felelősségteljes emberekké váljanak. Hiszünk benne, hogy a magas színvonalú oktatás beruházást jelent a társadalom jövőjébe, szerepe van a kultúra újratermelésében, a gazdaság működésének és növekedésének elősegítésében, a demokratikus államberendezkedés legitimálásában, a társadalmi integráció biztosításában, a társadalmi változások elősegítésében vagy épp féken tartásában.

Magyarország az Európai Unió része, és mint ilyen, olyan szakemberekre van szüksége, akiknek tudása a határokon túl is konvertálható. Ehhez a színvonalhoz két nyugati nyelv tudása és az egyetemi végzettség csak a belépőt jelenti. Ehhez az alapot a középiskolai oktatás teremti meg. Ezért biztosítja gimnáziumunk az angol, német, francia, olasz és orosz nyelvek kiemelt oktatását, ezért segíti elő szervezéssel a külföldi csereprogramokat és tanulmányutakat. Tudjuk, hogy az idegen nyelvek tanulása és tudása önmagában csak előfeltétel, de ha ez hiányzik, az egyes tantárgyak vagy műveltségi területek által nyújtott tudás kevés lesz a XXI. század magyar értelmiségének. A latin nyelv oktatásával a magyar és európai hagyományok megismerésének lehetőségét kívánjuk biztosítani.

Mindezeket a nevelési és oktatási célokat – a szülőkkel és a diákokkal közösen – munkája során a nevelőtestület valósítja meg úgy, hogy tudásával, emberségével, magatartásával és megjelenésével modellálja a tudását állandóan bővítő, feladatorientált „gyermekvezetőt”, a pedagógust.

Általános feladatok

Az előbbiekben említett alapelvek és általános célok mentén fogalmazható meg pedagógiai tevékenységünk legfőbb feladata: mindazoknak az intellektuális, emberi és erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, melyek birtokában úgy tudják egyéni boldogságukat, boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

Ennek érdekében alapvető feladatunknak tekintjük, hogy:

- minden tevékenységünket – az oktatás és a nevelés területén egyaránt – a gyerekek okos szeretete hassa át,
- meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesszük minden gyermekben személyiségének saját értékeit,

- a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezze meg mindazokat a kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és a mások számára hasznosítani tudja,
- a gyermekben kialakuljon az önbizalom, a megmérettetés iránti igény, bátorság, az egészséges versenyszellem (amely nem nélkülözheti a segítőkészséget és az együttműködési képességet),
- gyermekeinket a toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására neveljük,
- olyan színvonalon és mértékben biztosítsuk iskolánkban a tárgyi és személyi feltételeket, hogy gyermek és szülő egyaránt érezze: minden esélye megvan a gyermeknek az értelmi és érzelmi fejlődésére,
- a szülőkkel olyan szemléletben együttműködni, hogy iskola és szülő egyaránt érezze: közösek a céljaink és érdekeink.

Mindezeken túl az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka célja és feladata természetesen az is, hogy felkészítse a tanulókat a sikeres közép- és emelt szintű érettségi vizsgára, valamint a felsőfokú továbbtanulásra.

Eszközök és eljárások

A tantárgyak keretében szerveződő tanítási-tanulási folyamatban a tananyag jellegének, a tanár szakmai szerepének (személyiségének és az alkalmazott módszerek sokszínűségének) a tanulási motivációra ösztönző hatása van. Ily módon alapvető pedagógiai céljaink mentén megfogalmazott oktatási-nevelési feladataink ellátása során mind a tananyag, mind a tanítási módszerek tekintetében arra törekszünk, hogy ezek a tanulók képességeinek, személyiségének, előismereteinek, életkori sajátosságainak megfelelőek legyenek. Nevelő-oktató munkánk során a kitűzött célok elérése érdekében tehát előnyben részesítjük a hagyományos frontális oktatással szemben azokat a tanulásszervezési módokat, munkaformákat és oktatási módszereket, amelyek fokozzák a tanulók tanórai tevékenységét (tanulócentrikus oktatás), és amelyek alkalmazkodnak a tanulók eltérő képességeihez, változó előképzettségükhöz (differenciált oktatás).

Sajátos pedagógiai módszerek, a tanórán alkalmazott tanulásszervezési módok:

- a nyílt oktatás szellemében működő *frontális munka*, melyben a tanulók is aktív részesei a tanítási-tanulási folyamat tervezésének, alakításának; ahol a kommunikációs rendszerben természetessé válik a kölcsönösség nemcsak a tanárral, hanem a társakkal is,
- *az egyéni munka*, mely során az egyes gyerekek önállóan, egyénileg megoldandó feladatok kapnak; megvalósulhat ez egyedül végzett munka, rétegmunka, teljesen vagy részben egyénre szabott munka formájában,
- *a párban folyó tanulás*, melynek lényege, hogy két tanuló működik együtt valamilyen tanulmányi feladat megoldása érdekében; két változata alkalmazható: páros munka (hasonló szinten lévő tanulók közti munka) vagy tanulópár (különböző szinten lévő tanulók közti munka),
- *a csoportmunka*, melyben 3-6 fő közös munkában old meg kapott vagy vállalt feladatot – kiemelt szerepet tulajdonítunk ezen tanulásszervezési módnak tanítványaink szociális és együttműködési kompetenciáinak és toleranciájának fejlesztésében.

A tanórákon alkalmazott oktatási módszerek:

- *az előadás*, amit egy-egy téma logikus, részletes, viszonylag hosszabb ideig tartó kifejtésére használunk; általában magába ötvöz további oktatási módszereket is, mint például az elbeszélést, a tanári magyarázatot és a szemléltetés elemeit;
- a *tanulói kiselőadás*, ami a kutatótevékenységnek köszönhetően élményszerű ismeretszerzési formát jelent a diákjaink számára; melyben lehetőségük nyílik könyvtári munkára, az internetes keresés technikájának elsajátítására, az előadás megtervezésére, megírására, elmondására s ezeken keresztül kutató, tervező, előadói és szóbeli kifejezőkészségeik fejlesztésére;
- a *megbeszélés*, amelynek alkalmazása során tanulóink a tanár kérdéseire válaszolva dolgozzák fel a tananyagot (kérdve kifejtés);
- a *vita*, aminek az ismeretek elsajátításán túl célja a gondolkodás, a kommunikációs és a vitakészségek fejlesztése is;
- a *munkáltató módszer*, melynek során a tanulóink tárgyakkal vagy eszközökkel manipulatív tevékenységet végeznek egyénileg, párban vagy kis csoportokban tanári felügyelet alatt;

- a *szimuláció*, a szerepjáték, a játék, mint olyan oktatási módszerek, amelyekben tanulóink tapasztalati tanulás révén fogalmakat, eseményeket, jelenségeket sajátítanak el; tevékenységeket gyakorolnak be; számot adhatnak korábban megszerzett tudásukról (vetélkedők formájában);
- a *kooperatív módszerek*, ami a tanulók 4-6 fős kis csoportokban végzett tevékenységén alapul; több fajtája fordul elő: a csoportos tanulás, a mozaiktanulás, a csoportkutatás – kiemelt szerepet tulajdonítunk ezen módszereknek tanítványaink szociális és együttműködési kompetenciáinak és toleranciájának fejlesztésében;
- A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók
- érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása
- és az összefüggések feltárása útján.a *projektmódszer*, ami egy olyan tantárgyakon átívelő módszer, melyben egy adott témát a tanulóink széles körű összefüggéseiben dolgoznak fel komplex feladatok megoldása során; a projekt kidolgozása történhet egyénileg vagy csoportosan, végeredménye azonban minden esetben egy bemutatható szellemi vagy anyagi alkotás.

További módszerek:

- a *házi feladat*, mely a tanulók önálló, a tanítási órák után, otthon végzett tevékenységén alapuló oktatási módszer, melynek elsődleges célja az új ismeretanyagok rögzítése, elmélyítése, begyakorlása: a folyamatos óráról órára történő tanulás ösztönzése;
- a *tanulmányi nap és kirándulás*, melynek során egy-egy osztály, tanulócsoport hosszabb-rövidebb időre elhagyja az iskola falait a való világgal való ismerkedés és új tapasztalatok megszerzése érdekében.
- *WEB2 alkalmazások* a tanórán (socrative, tankockák, quizlet stb.)
- *Témahetek/projekthetek:*
- *Témanapok*

Tantermen kívüli tevékenységek – projektoktatás az intézményben

Erdei iskola

Iskolánkban törekszünk az erdei iskolák megszervezésére az 5. és a 9. évfolyamon, amennyiben pályázat vagy más anyagi forrás ezt lehetővé teszi. A program során a diákok in-

teraktív terepi foglalkozásokon vesznek részt. Munkájukat gamifikált értékelési rendszer keretében pontozzuk. A projekthét során csapat- és egyéni pontverseny zajlik. A tanulók által megszerzett pontokat végül érdemjegyekre váltjuk több tantárgyból.

A program céljai:

- a helyi természeti értékek és az ezeket érintő környezeti problémák megismertetése a tanulókkal, illetve a problémák megoldásában való tevékeny részvétel,
- 21. századi pedagógiai módszerek alkalmazása a projekthét során (pl. valós problémamegoldás, infokommunikációs technikák használata, minőségi kommunikáció, önszabályozás, önálló időbeosztás, csoportmunka),
- A diákok ismereteinek bővítése, készségeinek fejlesztése a hagyományos tantermi tanítástástól eltérő módszerekkel, projektalapú oktatás keretében.
- A csoportok és a tanulók egyéni teljesítményének értékelése gamifikált értékelési rendszer keretében, melyben fontos szerepet kap a pozitív megerősítés és a jutalmazás.
- A diákok digitális kompetenciáinak erősítése, a 3D technológia alkalmazása és a tanulói alkotótevékenység támogatása.
- Fenntarthatósági és digitális témahét megvalósítása.
- Közösségépítés évfolyamszinten.
- A tanulók környezettudatosságra való nevelése és aktív szemléletformálás.

5-es erdei iskola:

A diákokat megismertetjük a helyi életközösségekkel, a Tököli parkerdő növénytársulásával és állatvilágával, az ott folyó fenntartható erdőgazdálkodással, a vegyszermentes kertműveléssel. Szigetszentmiklóson megismerkednek az itt előforduló úszóláp életközösségekkel, azok szerepével és jelentőségével. A Duna-parton különböző méréseket és vizsgálatokat végeznek, melyekből következtetnek a folyó vízminőségére. Interaktív foglalkozás keretében megismerkednek az olajkatasztrófa hatásaival, a környezetkárosodás csökkentésének lehetőségeivel.

9-es erdei iskola:

A diákok csoportokban (klánokban) dolgozva elmélyítik az ismereteiket az erdő élővilágáról a Tököli parkerdőben, fejlesztik tájékozódási, együttműködési készségeiket. Részt vesznek a „Teremtsük újra” úszóláp-rehabilitációs programban.

A program során több projektterméket is készítenek:

- Megalkotják a klánjuk arculatát, ezzel megalapozva a belső kooperációt.

- Digitálisan dokumentálják a munkájukat és a foglalkozásokon tapasztaltakat.
- Önálló kutatómunkát végeznek megadott témában.
- Úszólápszigeteket készítenek.
- A projekthét bemutatóval zárul, ahol a csoportok a teljes heti tevékenységükről beszámolnak a társaiknak és a szervezőknek.

„Teremtsük újra" program:

2021-ben a szigetszentmiklósi olajszennyezést követően hozta létre iskolánk Reál II. munkaközössége ezt a programot, amelynek célja az elpusztult úszólápterület helyreállítása. A rehabilitáció során úszólápszigeteket építünk, amelyekre őshonos növényeket telepítünk. A program során együttműködünk úszóláp szakértőkkel, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságával, a Ráckevei Dunaági Horgász Szövetséggel, Szigetszentmiklós Város Önkormányzatával, a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központtal. A munkához szükséges engedélyeket megszereztük, 16 m^2 területen már megtörtént a rehabilitáció. Az erdei iskolában évről évre folytatjuk a helyreállítást, egyeztetéseket tartunk a partnereinkkel, és pályázatokon keresünk forrásokat a munka felgyorsítására.

A pedagógiai munkánk támogatásához feltétlen szükséges külső forrásokat is bevonni. Ezért újra aktívan részt kívánunk venni az Európai Unió által biztosított pályázati lehetőségeken, amelyek támogatnák a tanári és diák mobilitást, az úszóláp-rehabilitációt. Az egyszerűbb pályázás eléréséért célunk iskolánk akkreditációjának elérése az ERASMUS+ programra, és minél több sikeres pályázat megírása és megvalósítása.

Tanórán kívüli tevékenységek:

Az iskolánk programjából adódó nevelési feladatok nagy része a tanórai, más része azonban a tanórán kívüli foglalkozások keretében zajlik. Fontosnak tartjuk, hogy tanítványaink a tanórai kereteken kívül is a lehető legátfogóbb személyiség- és képességfejlesztésben részesüljenek. Ez az alábbi tevékenységek során valósulhat meg:

- szabadon választott, a tanulók érdeklődésének és képességeinek megfelelő foglalkozásokat biztosítunk (felzárkóztatás, tehetséggondozás, vizsgaelőkészítő, szakkör stb.);
- képzésünkben kiemelt szerepet kapnak a tanulmányi kirándulások, a városi iskola, az árnyéknap, valamint a pályaorientációs nap, melyekkel a pályaválasztást segítjük;

- évente két alkalommal, a tanórai időkeret felhasználásával tanulmányi napokat szervezünk az osztályoknak, törekedve arra, hogy ezek során múzeumi tanórák is legyenek;
- az önbizalom és a vállalkozó szellem erősítése érdekében szorgalmazzuk és támogatjuk tanulóink részvételét a különböző szintű tanulmányi és sportversenyeken;
- a Batthyány Kázmér Tudományos Napok (BKTN) keretében meghívott előadók segítségével tudományos és ismeretterjesztő előadásokat szervezünk az általános műveltség emelése érdekében;
- Pénzügyi hét keretében meghívott előadók segítségével a pénzügyi és vállalkozási ismeretek bővítése.
- mozi-, színház- és múzeumlátogatások szervezésével segítjük elő az iskolán kívüli ismeretszerzést,
- Iskolai, DÖK-rendezvények szervezésében való részvétel,
- Iskolaújság szerkesztése.

Szabadidős tevékenységek:

Gimnáziumunkban kiemelt szerep jut a szabadidős tevékenységeknek. A rendezvények feladatelosztásánál figyelünk arra, hogy minden évfolyamnak legyen teendője az adott évben. Nyolc év alatt a diákok az összes rendezvény szervezésében részt vesznek.

Hagyományos rendezvényeink:

- giliceavató: az ötödik évfolyamosok ügyességi, játékos feladatokat kapnak, ahol bizonyíthatják rátermettségüket;
- gólyaavató: 9.a, b és c osztályok részére szervezett, giliceavatóhoz hasonló rendezvény;
- művészeti est: az iskola legtehetségesebb tanulói ezen a rendezvényen lépnek fel társaik, tanáraik és szüleik előtt;
- szalagavató ünnepség: végzős diákjaink rendezvénye, ahol tánctudásukat is bemutatják;
- az iskolai karácsony szervezése;
- farsangi bál;
- Batthyány Kázmér Tudományos Napok (BKTN): iskolánk rendezvénysorozata, ahová előadókat hívunk többféle területről;

- lehetőség szerint erdei iskolát szervezünk 5. és 9.(a,b,c) évfolyamon, ahol a diákok az éves munkatervben meghatározott témanapokon vehetnek részt, ezzel is építve közösségüket;
- koncertsorozatot szervezünk iskolánk diákjai és meghívott előadók fellépésével;
- az osztályfőnök a tanév rendjében meghatározott időpontokban egynapos tanulmányi kirándulásokat szervezhet;
- ballagás, ahol színvonalas műsor keretében indítjuk útjára végzős diákjainkat, akik ballagó-tarisznyát, a nyolc vagy négy évig kitűnő és a kimagasló tanulmányi vagy közösségi munkát végző tanulóink jutalmat kapnak;
- tudományos, kulturális programok, illetve az osztályközösség összekovácsolására évente két tanulmányi nap áll rendelkezésre;
- tanulmányi kirándulás a határon túli területekre a Határtalanul és egyéb pályázatok segítségével, hogy ezáltal is erősítsük az elszakadt nemzetrészekkel való összetartozást.
- a DÖK által szervezett diáknap;
- további jutalomnapot lehet szerezni a tanév rendjében megadott feltételek teljesítésével.
- Az évfolyamok, osztályok rendezvényekkel kapcsolatos feladatait az éves osztályfőnöki munkaterv szabályozza.

Helyreállító szemlélet és a Békés Iskolák Program

A kisebb-nagyobb szabályszegéseket elkövető diákok esetében alkalmazzuk a helyreállító igazságszolgáltatás módszerét. A nevelőtestület tagjaiként a gyakorlatban is alkalmazzuk az alternatív, erőszakmentes konfliktuskezelési technikákat és a békés vitarendezési módszereket.

A Békés Iskolák Program célja olyan közösség kialakítása, ahol a norma az erőszakmentes kommunikáció és konfliktusmegoldás, ahol a békés légkör a jellemző; ahová jó járni, ahol lehet tanulni és tanítani, játszani és alkotni. Segítséget kapunk az iskolapszichológustól és az iskolai szociális segítő kollégától.

Tantermen kívüli, digitális munkarend

A tantermen kívüli, digitális munkarendben a tanítás a pedagógusok és a tanulók online vagy más, személyes találkozást nem igénylő kapcsolatában történik.

Ha digitális munkarend bevezetésére kerül sor, az alábbiak szerint járunk el.

A tanulók az iskolába tanulási céllal nem járnak be. A szülők igényei alapján, indokolt esetben az iskola megszervezi a tanulók napközbeni felügyeletét.

Ha a szülők gyermeküknek nem tudnak a tantermen kívüli, digitális tanuláshoz számítógépet biztosítani, a készletünk erejéig digitális eszközt tudunk az iskolából kölcsönözni. Kiskorú tanuló esetében a szülő, nagykorú tanuló saját maga jöhet be alkalmas eszközt kölcsönözni az iskolába.

Az iskolapszichológus és az iskolai szociális segítő továbbra is a tanulók, a szülők és a pedagógusok rendelkezésére állnak az iskola honlapján található elérhetőségeken, munkájukat otthon végzik. Az utazó gyógypedagógusok munkája is folyamatos.

A pedagógiai programban előírt minimális jegyszámnak meg kell lennie ahhoz, hogy a tanulók a tantervi követelményeket teljesítsék és a következő évfolyamba léphessenek, illetve érettségi vizsgát tehessenek.

A kommunikációra a Teams-et használjuk, illetve a KRÉTA üzenőfelületét. Minden diákunknak van iskolai ímélcíme és Office365 hozzáférése, a Teams használatát is beleértve. Ebben az alkalmazásban kell feladatot kiosztani, állományokat feltölteni (dokumentum, kép, videó, hangfájl) videokonferenciát tartani, csetelni, tesztet íratni és osztályozni is.

Az online (élő) kapcsolatfelvételre, órák tartására a csoportokkal kötelező az eredeti órarend szerinti időpont, mert így elkerülhető, hogy egy tanulónak párhuzamosan több tanárral legyen konzultációja. Ezek száma nem lehet több a heti óraszámnál.

Lázár Ervin Program, Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program

Az 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat szerint szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal a kormány ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyeinek látogatását.

A Nemzeti Örökség Intézete hívta életre a Nemzeti Emlékezetpedagógiai Programot, amely egy új történelemtanítási tananyag- feldolgozó módszer a 12–18 éves korú fiatalok élményalapú megszólítására és a jó gyakorlatok megosztására. A program fókuszában a nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás áll, célja a fiatalok magyarságtudatának, nemzeti identitásának erősítése. A program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül, a köznevelési intézményekbe járó 7-11. évfolyamon tanuló diák részére ingyenesen biztosítja a nemzeti vagy történelmi emlékhelyeken megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvételének az élményét.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az önismeret a társas kultúra alapja, ezért a tanulót hozzá kell segíteni ahhoz, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, illetve arra, hogy a mások helyzetébe történő beleélés képességét magában fejlessze, vagyis empátiája fejlődjön, magatartása a kölcsönös elfogadáson alapuljon a nyitottság és a tolerancia jegyében.

Tanulóink személyisége nagy részben az iskolában hallott, illetve látott minták alapján alakul, legyen a példa akár szaktanár, osztályfőnök vagy osztálytárs. Ezért nagyon fontos, hogy olyan légkört és környezetet alakítsunk ki, amelyben a tanulók pozitív értékeket látnak, tapasztalnak és vesznek át. Célunk egy ilyen ingergazdag környezet kialakítása a megfelelő tantermi és iskola dekoráció kialakításával.

Segítünk diákjainknak megfelelő szociális minták, attitűdök, készségek és ismeretek elsajátításában. Ez történhet például specifikusan a drámaórák keretében, illetve az etika/erkölcstan órákon, pszichológiai foglalkozásokon vagy projektfeladatokkal. A tanóra során is a pozitív mintákra kell hangsúlyt fektetnünk.

Ösztönözzük a tanulókat – egyénileg vagy csapatban végzett - önálló gyűjtőmunkára, kutatómunkára, kiselőadás tartására, miközben az egészséges versenyszellem kialakítását és növelését is szem előtt tartjuk. Fontos, hogy a tanuló tudjon érvényesülni, legyen sikerélménye, ami motiválja a továbbiakban, ugyanakkor legyen tisztában képességei határaival.

A személyiségfejlesztés azonban nem jelentheti csupán az ego fejlesztését, külön hangsúlyt fektetünk arra, hogy az alkalmazott oktatási módszerek, tanórán kívüli tevékenységek segítségével tanulóink együttműködési képességei, közösségi érzései erősödjenek. A csapatban dolgozás, a team munka a jelen kor munkavállalójának alapvető kompetenciája, ezért az ehhez szükséges személyiségjegyek kialakításának (alkalmazkodás, altruizmus, együttműködési hajlam) kiemelt fontosságot tulajdonítunk.

Lényeges szempont a személyiség fejlődésében a kultúra befolyásoló hatása, ezért Budapest közelségét kihasználva be kell építeni programjainkba színházi előadások, múzeumi kiállítások látogatását.

Elengedhetetlen egy olyan iskolai légkör kialakítása, amelyben bárki megértésre és együttműködésre számíthat. Fontos, hogy bizonyos magatartási szabályok betartásával biztonságban érezze magát a tanuló.

Szituációk, helyzetek, előadások, beszélgetések szervezésével fejleszthető a tanulók önismerete, felismerhetik adottságaikat, pozitív és negatív értékeiket.

Tanulóinkat arra neveljük, hogy együtt vagy közösségben, de önállóan, céltudatosan és elkötelezetten végezzék munkájukat.

Korukat tekintve lényeges szempont a megfelelő fizikai állóképesség biztosítása, testi képességeiknek fejlesztése különböző sportolási lehetőségek által.

A személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatási tevékenység során elvárható, hogy a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenységet, magát a segítő magatartást úgy alakítsuk ki, hogy a tanulók saját élményeiken keresztül ismerjék meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez megvalósulhat iskolánkban a különféle szociális intézményekkel való kapcsolattartás során.

Az iskola szimbólumrendszere

A gimnáziumhoz való kötődést és az összetartozás érzését szolgálják azok a szimbólumaink, amelyek évek óta hagyományozódnak a diákok újabb generációira.

Címer: A Batthyány család engedélyével iskolánk címere a család címerének középső része. Megjelenik az iskolai jelvényünkön, az iskola zászlóján, a különösen fontos iskolai dokumentumokon és hivatalos levelek fejlécében, valamint a testnevelés-pólón.

Egyenruha: a lánytanulóink számára készült egyenruha sötétkék színű aljból és jelvényes nyakdíszből, valamint fehér blúzból áll, testszínű harisnya, sötét cipő egészíti ki. A fiúk egyenruhája sötétkék nadrágból, sötétkék zakóból, iskolai nyakkendőből és jelvényből, valamint fehér ingből áll, alkalmi sötét cipővel kiegészítve. Az egyenruha viselése az iskolai ünnepélyeken, a vizsgákon, valamint minden olyan iskolán kívüli rendezvényen, tanulmányi versenyen kötelező, ahol a tanuló a gimnáziumot képviseli. Az elfogadott iskolai egyenruhán a diákok, szülők, nevelőtestület kezdeményezését követően, a diákok véleményének kikérésével, a szülői szervezet és a nevelőtestület egyetértésével lehet módosítani.

1.4. Közösségi szolgálat

A törvényi előírásoknak megfelelően tanulóink csak 50 óra közösségi szolgálat teljesítése után kezdhetik meg a rendes érettségi vizsgát.

Közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása, amely egyénileg vagy csoportosan, projektmódszerrel is végezhető.

A közösségi szolgálat keretei között:

a) az egészségügyi,

b) a szociális és jótékonysági,

c) az oktatási,

d) a kulturális és közösségi,

e) a környezet- és természetvédelemi,

f) a katasztrófavédelmi,

g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen,

h) az ökoiskola programmal kapcsolatosan folytatható tevékenység.

i) A közösségi szolgálat keretei között a 18. életévüket betöltött tanulók esetében véradási tevékenységre legfeljebb négy óra beszámítható oly módon, hogy egy véradási alkalom 4 óra közösségi szolgálatnak felel meg.

A közösségi szolgálat teljesítése nem zavarhatja a tanítási órák rendjét.

Igyekszünk felvenni kapcsolatot minél több fogadó intézménnyel, előnyben részesítve a környéken lévő, ezáltal egyszerűbben megközelíthető szervezeteket. Ennek során törekszünk az engedélyezett tevékenységek mindegyikéből partnert találni. A partnerekkel együttműködési megállapodást kötünk. A szabályozás további részleteit az iskola Közösségi Szolgálat Szabályzata tartalmazza.

1.5. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Egészségnevelési program

Az iskolai egészségnevelés komplex nevelési programot jelent minden pedagógus és főként az osztályfőnökök számára. Nevelőtestületünk vallja, hogy a példamutató életvitel az egyik leghatásosabb nevelőeszköz.

Célunk:

A tanulóink őrizzék meg és vigyázzák saját és diáktársaik egészségét. Elvárjuk, hogy különbséget tudjanak tenni egészséget károsító és egészséget védő, megőrző dolgok, cselekvések között. Szeretnénk, ha egészségügyi állapotukat objektíven tudnák megítélni.

Nevelőtestületünk különösen figyel arra, hogy a tanulók szerezzenek jól alkalmazható életvezetési ismereteket és készségeket, melyek segítségével képessé válnak egészségük megőrzésére testi, lelki és szociális értelemben egyaránt. Az egészség nemcsak a betegség hiánya a WHO megfogalmazása szerint, hanem testi-lelki és társadalmi jólét is. Mi ehhez adunk segítséget diákjainknak nap mint nap, és elvárjuk, hogy ezekért a célokért küzdjenek is.

Ismerjék meg az egészséges életmód életkoruknak megfelelő összetevőit, és a következő dolgok, összetevők fontosságára figyeljenek:

- a helyes és rendszeres táplálkozás, e célból törekszünk az iskolai büfé és menza egészségesebbé tételére;
- a testi edzettség, rendszeres és mindennapi mozgás, sportolás igénye,
- a személyi higiéné rendszeres tisztálkodás, fogápolás, időjárásnak megfelelő öltözködés stb.,
- egészséges, kiegyensúlyozott társas kapcsolatok: ismerjék meg helyüket és szerepüket a kisebb-nagyobb közösségekben (család, barátok, osztály, iskola stb.),
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek megléte, fejlesztése,
- önismeret és fejlesztése, önszeretet,
- felelősségtudat kialakítása az egészség megőrzése érdekében,
- esztétikus, igényes környezet.

Javasoljuk, hogy sajátítsanak el stresszkezelő technikákat, ezáltal nyíljon lehetőségük a szenvedély- és egyéb betegségek elkerülésére.

Próbálunk lehetőséget teremteni az esetlegesen előforduló veleszületett vagy szerzett testi deformitások, betegségek szinten tartására, javítására, hogy diákjaink visszakerülhessenek a korosztályuknak megfelelő normál testnevelési csoportokba, osztályokba.

Ismerjék meg a balesetek elkerülésének lehetőségeit, az egyéb, egészségüket veszélyeztető ártalmakat, és a védekezés megfelelő formáit (pl. a napozás káros hatásai, a kullancsok által terjesztett, illetve nemi úton terjedő betegségek).

Feladatok:

- a programban kiemelt figyelmet fordítunk a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzésére, különös tekintettel a drogprevencióra, az AIDS megelőzésére;
- fontosnak tartjuk a következő káros szenvedélyek megelőzését: alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás;
- rendszeres és időszaki ismeretterjesztő előadásokkal, gyakorlati bemutatókkal kell biztosítani a tanulók tájékozódását az egyes kérdésekben;
- változatos és élményszerű módon igyekezzenek a szaktanárok és osztályfőnökök közvetíteni a programban foglaltakat, ezáltal felkeltve a diákok érdeklődését, aktivitását.

A program megvalósításában együtt kell működnie az egyes szaktanároknak, osztályfőnököknek, gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek, egészségfejlesztő mentálhigiénés tanároknak, iskolaorvosnak és természetesen a diákoknak.

A program megvalósításának keretei:

- tanóráink keretében több szemszögből (több tantárgyból) is körbejárjuk az adott témaköröket, ezáltal is felhívjuk a diákok figyelmét a prevenció fontosságára, továbbá arra, hogy tegyenek lépéseket egészségük védelme, megőrzése érdekében;
- osztályfőnöki órák, ahol beszélgetések és szakértők segítségével megismerjük az adott problémás területeket;
- tanórán kívüli foglalkozások, rendezvények, előadások, filmek;
- rendszeres iskolaorvosi felmérések, mérések, melyek segítenek abban, hogy hamarabb észre vegyünk egy kialakuló betegséget.

Ezen keret mutatja, hogy valamennyi műveltségterületre kiterjedő, összehangolt, egymást erősítő tevékenységrendszerrel támogatjuk diákjaink egészségnevelését.

Esztétikus és igényes környezetet biztosítunk diákjaink számára. Minden tanévben meghirdetjük az osztálytermek közötti dekorációs versenyt. Hisszük, hogy a diákjaink által megtervezett dekoráció és osztályterem még otthonosabbá teszi iskolánkat, és ezáltal erősítjük elvünket: az egészséges gyermek egészséges környezetben fejlődhet optimálisan.

Egészségnevelésben a következő technikákat alkalmazzuk:

- egészségnevelő rendezvények,
- egészségnevelő előadások, órák, meghívott előadókkal,
- egészségnevelő plakátok, faliújságok,
- szerepjátékok, színpadi játékok,
- rendszeres állapotfelmérés,
- relaxációs módszerek,
- testi nevelés, testedzés,
- különböző sportolási lehetőségek a tanórákon kívül: futball, kosár- és röplabda iskolai bajnokságok, meccsek,
- diákok-tanárok által összeállított vegyes csapatok sportolási lehetősége,
- színházi darabok látogatása és értelmezése,
- gyalog-, evezős- és kerékpáros túrák, táborok,
- erdei iskolák, városi iskola programjai,
- véradás szervezése az iskolában,
- a közösségi szolgálat ehhez kapcsolódó tevékenységei,
- kapcsolat a SOTE önkéntes-képzésével.

1.6. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra), esetleg délutáni csoportfoglalkozásokon valósulhat meg.

A mai kor embere számára fontos, hogy bármilyen helyzetben segíteni tudjon embertársán. Ebben szeretnénk diákjainkat segíteni azzal, hogy korszerű segítségnyújtási ismeretekkel látjuk el őket.

Minden tanév elején baleset- és tűzvédelmi oktatást tartunk a tanulók részére. Tanórákon sajátítják el a legfontosabb fogásokat és tennivalókat elsősegélynyújtásból, melyek a hétköznapi életben segítségükre lesznek, lehetnek.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek az alábbi tanórákon sajátíthatók el:

- osztályfőnöki óra
- testnevelésóra
- biológiaóra
- informatikaóra (ergonómia szerepe)
- kémiaóra
- fizikaóra.

Az érintett területen dolgozó tanárok képzését szükségesnek tartjuk, hogy megszerezzék az ehhez szükséges ismereteket és gyakorlatot.

Meghívott előadókkal szervezünk elsősegély-nyújtási programokat (pl. BKTN, erdei iskola).

Iskolánkban felszerelésre került egy újraélesztő készülék. Tanárok és dolgozók egy csoportja elvégezte az alapszintű újraélesztés és defibrillátor kezelés tanfolyamot.

1.7. Az iskola környezeti nevelési elvei

Környezeti nevelési program

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. Ezért tartjuk fontosnak az ökoiskolai hálózathoz való csatlakozást. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. Ennek érdekében nem csak hatékony tanulási, tanítási stratégiákat kell kialakítani, hanem az iskola tanórákon kívüli életében is számos lehetőséget kell erre biztosítani.

Az intézmény nevelőtestülete célul tűzi ki, hogy a környezeti nevelés részét képezzék a fenntarthatósággal kapcsolatos jelenbéli helyi és globális események, az ENSZ Fenntarthatósági Fejlődési célok elérését segítő feladatok, a jövő generációk iránti felelősség, a felelős családtervezésre nevelés.

Iskolánk egy kisvárosban található, a környék viszonylag gazdag természeti adottságokkal rendelkezik (pl. a Duna holtága). Diákjaink zömében a Csepel-sziget területén laknak. Részben ez a bizonyos értelemben természethez közelebbi élet határozza meg a munkánkat, ezt felhasználva alakítjuk az iskola jövőképét.

Olyan iskolát szeretnénk kialakítani, amelyben a diákok nem elszigetelt ismereteket szereznek, hanem kialakul bennük az a képesség, hogy a természetet és benne az embert egységes egészként szemléljék.

Mind a tanórákon, mind a tanórán kívüli tevékenységek folyamán szeretnénk megismertetni a gyerekekkel a természetet, gyakoroltatni velük az egyszerű, komplex természetvizsgálatokat. Szeretnénk őket megtanítani arra, hogy keressék a természetben tapasztalt jelenségek okait, kutassák a köztük lévő összefüggéseket. Tudatosítani akarjuk az emberi tevékenység környezet- és természetkárosító hatásait, valamint azt a törekvést, amely bioszféra megőrzését igyekszik elérni. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőtteké, akik midennapjaikban is igénylik, elvárják a fenntartható, környezetbarát eszközök és eljárások használatát.

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát;
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerszemléletet;
- a tudományosan megalapozott globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód igényét, és elsajátítatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

Fontosnak tartjuk a célok eléréséhez szükséges készségek kialakítását, fejlesztését a diákokban, így:

- az alternatív, problémamegoldó gondolkodást;
- az ökológiai szemléletet, gondolkodásmódot;
- a szintetizálást és analizálást;

- a problémaérzékenységet és az integrált megközelítést;
- a kreativitást;
- az együttműködést, az alkalmazkodást, a toleranciát és a segítő életmódot;
- a vitakészséget, a kritikus véleményalkotást;
- a kommunikációt, a médiahasználatot;
- a konfliktuskezelést és -megoldást;
- az állampolgári részvételt és cselekvést;
- az értékelés és mérlegelés készségét.

Rövid távú céljaink tervezésénél figyelembe vesszük, hogy a hosszabb távú célok megvalósításához milyen lépések vezetnek. Ennek érdekében a következő feladatokat kell megoldanunk:

- a nevelőtestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához;
- a nevelőtestületen belüli továbbképzés szervezése, a környezeti nevelés módszereinek bemutatása;
- új környezeti nevelési irodalmak feldolgozásán alapuló foglalkozások szervezése: témanap, esetleg témahét;
- a kétszintű érettségi vizsgakövetelmények környezeti nevelésre vonatkozó elemeinek összegyűjtése, tananyagba építése;
- a szelektív hulladékgyűjtés működésének javítása;
- helyi védett értékek megismertetése;
- ÖKO-szellemiség kialakítása;
- kertápolás, növényültetés, biokert kialakítása, működtetése.

Hagyományok ápolása:

- az 5.a, 5.b, 9.a, 9.b és 9.c osztály erdei iskolai programjának lehetőség szerinti megvalósítása;
- jeles napok programjainak szervezése;
- múzeum-, intézménylátogatások folytatása;
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témákban;
- iskolai, nemzetközi projektek;
- szelektív hulladékgyűjtés;
- környezettudatos magatartás kialakítása és fenntartása.

A megvalósulás formái:

- tanórai keretben:
  - szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre;

- hétköznapi környezeti problémák megjelenítése szakórákon;
- interaktív módszerek kipróbálása (csoportmunka, önálló kísérlet, probléma-megoldó gondolkodást fejlesztő feladatok);
- természetvédelmi versenyekre készítés;

- Tanórán kívül:

  A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció, legalább néhány területen. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy diákjainkban megfelelő képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról. Lehetőségeink:

  - terepi munka, terepgyakorlatok során,
  - kézműves foglalkozások alkalmával,
  - látogatások, versenyek, szakkörök, „iskolazöldítés", „DÖK-nap", „jeles napok", projektek, vetélkedők, tanórákon, laboratóriumban, kiállítások szervezése, diákcserék,
  - a hétköznapi energiatakarékosság alkalmazása az iskolai környezetben (ablakok zárása télen, lámpák lekapcsolása),
  - részvétel természet- és környezetvédelmi civil szervezetek munkájában.,
  - közösségi szolgálat.

1.8.A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Célunk olyan közösségek kialakítása, amelyek tevékenysége elősegíti az egyén fejlődését, képességeinek kibontakozását, fejleszti a véleménynyilvánítás képességét, hozzásegít a közösségi magatartás és a harmonikus embertársi kapcsolat kialakulásához. Ebben fontos szerepet játszik az iskola valamennyi dolgozója, megjelenésével, viselkedésével, magatartásával, beszédstílusával.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

- tanórán minél több lehetőséget kell biztosítanunk a párokban vagy csoportokban történő munkára, ami nemcsak a csoporton belüli kapcsolatokat erősíti, hanem az önfegyelmet is fejleszti, és megalapozza a diákok közötti együttműködést;
- osztályfőnöki órákon a *közösségi érdek, közös cél, közös értékrend* témák megbeszélése során a tanulók önálló véleményt formálnak, érvelnek saját álláspontjuk mellett, és megtanulják megérteni a másik álláspontját.

A tanórán kívüli közösségfejlesztő feladatok

A diákok nyitottabbá válnak más kultúrák, életmódok, szokások befogadására a tanulmányi kirándulások során, valamint a társas együttélés alapvető szabályait is elsajátítják. Kiemelt szerepe van itt pl. az erdei és városi iskolának, ahol egy-egy évfolyam egyszerre vesz részt.

A diákok – minden osztály képviseletével – maguk alakítják ki egy tanéven belül programjaikat. Már a szervezés is fejlesztő hatású a résztvevők számára. A DÖK diáknap és sportversenyek (pl. „izomláz") szervezésével erősítheti a közösséget.

Ha a diákok saját maguk alakítják környezetüket (pl. teremfestéssel, illetve dekorációval), megtanulják jobban becsülni azt.

A közösségfejlesztést szolgálják az iskolai rendezvények, illetve a szervezésükben való részvétel is.

A közösségfejlesztés egyéb lehetőségei:

- évfolyam szintű projektfeladattal
- az azonosságtudatot szimbolizáló eszközök használata (egyenruha, jelvény, ballagótarisznya, szalag, batthyánys póló, kitűző;
- önszerveződő csoportok (pl. médiacsoport, technikusok, DÖK, a DÖK-ön keresztül a térség más iskolái, sportegyesületek, a DSE, tudományos diákkörök)
- a közös programok és hagyományok (táncok, kirándulások);
- öregdiák találkozó;
- pályaválasztási beszélgetések;
- a cserekapcsolat partnerdiákjaival megvalósuló közösségi élet.

1.9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Vannak olyan gyermekek, akiknek állandó vagy átmeneti jelleggel fizikai, biológiai, pszichikai, intellektuális, családi vagy szociokulturális okok miatt egyéni nevelési-oktatási szükségleteik vannak. Ezek a diákok egyéni bánásmódot igényelnek, a velük való foglalkozásba az iskolapszichológust is bevonjuk.

Tehetségazonosítás, tehetségkibontakoztatás

Iskolánk pedagógiai alapcélkitűzései között központi helyet foglal el a tehetséggondozás. Mivel a felvételi rendszerünknek köszönhetően jó képességű tanulók kezdik meg gimnáziumunkban a tanulmányaikat, ezért elengedhetetlen feladatunk megtalálni azokat a területeket, ahol kibontakoztatják tehetségüket.

Ez az elkötelezettség vezette munkánkat az elmúlt években is, az országos tehetséggondozó programok megjelenése, az oktatásban a tehetséggondozás középpontba kerülése azonban lehetővé/szükségessé teszi egy új, egységes koncepció kidolgozását.

Az egységes program kidolgozásához a következő szempontok nyújtanak támpontot:

1. Tehetségfelismerés lehetőségének megteremtése, tehetségazonosítás
   - Az azonos és a különböző tantárgyat tanítók pedagógusok együttműködésével (ajánlás, figyelemfelhívás…)
   - feladatlapok, képességmérő tesztek megoldatásával

2. A tehetség kibontakoztatásához intézményi szinten megoldandó feladatok:
   - a munkatársak képzése, továbbképzése
   - külső kapcsolatok keresése, településszinten a tehetséggondozás érdekében együttműködés más intézményekkel, társadalmi szervezetekkel
   - tárgyi, anyagi források előteremtése
   - a tehetséges gyerek szüleivel való kapcsolattartás, együttműködés megszervezése
   - a különböző módszerek (gazdagítás, gyorsítás, differenciálás) alkalmazása
   - a felismert tehetségek számára lehetőséget biztosítani
     - az erős oldal fejlesztésére
     - a „gyenge oldal” felismerése után annak javítására (pl. tanulási módszer, motiváltság, személyiségzavar…)
     - a tanuláson kívüli, feltöltődést segítő programok szervezésére (sport, művészeti területek…)
     - tehetségük kibontakoztatására

Ennek érdekében iskolánk vállalja országos versenyek iskolai és területi fordulóinak megrendezését.

Szakköri foglalkozások keretében lehetőséget teremtünk a kreativitásfejlesztésre, a problémák többirányú megközelítésének elsajátítására, a tanult ismeretek új helyzetekben való alkalmazására.

- A sikeresen szerepelt (nem csak helyezett!) diákok számára az elismerés különböző módozatainak biztosítása az érdeklődés ébrentartása érdekében
  - dicséretek (szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, tantestületi)
  - tárgyi jutalmak (pl. könyv, színházjegy, múzeumi belépő)

- terepgyakorlatok szervezése
- előadások tartása a Batthyány Kázmér Tudományos Napokon.

3. Az iskola a tehetség kibontakoztatását segíti különböző szakkörök működtetésével szinte minden területen.

A munkaközösség-vezetők feladata értesíteni a szaktanárokat a versenyekről, szakkörökről, pályázatokról.

Kiemelt feladatnak tartjuk az OKTV-n való sikeres szereplést. Az erre való felkészítést szakkörön, vagy egyéni foglalkozások keretében valósítjuk meg.

A tehetségkibontakoztatás céljából kiemelten fontos a:

- a Kutató Diákok Mozgalmában való részvétel,
- tudományos diákkörök működtetése,
- egyes cserekapcsolatok során tudományos együttműködés kialakítása,
- a diákok publikációja, előadások (pl. BKTN);
- alsóbb évfolyamokon tehetségkibontakoztató szakkörök tartása,
- versenyfelkészítő szakkörök tartása,
- az emelt képzések külön tanulócsoportban történő megszervezése,

A tanulók motivációjának erősítésre, tudományos tevékenységük (KUTDIÁK, TDK, publikációk) segítésére, koordinálásra.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Tekintve, hogy az ezzel a problémával küzdő gyerekek száma – az iskola jellegéből fakadóan – alacsony, bár növekvő tendenciát mutat, az őket segítő program az osztályfőnök irányításával, az osztályban tanító tanárok részvételével végrehajtott, személyre szóló feladat.

Kimenetele:

- ha a feltárás személyiségbeli, genetikai, idegrendszeri problémára derít fényt, külső szakember segítségét kérjük: ha a probléma átmeneti, a teljes regenerálódásig egyéni tanulási programot dolgozunk ki, ha állandó, meg nem oldható, a tanulót képességének megfelelő iskolába irányítjuk;
- ha a probléma a tananyag megértésének átlagosnál lassúbb folyamata, egyéni korrepetálással segítünk;

A tanulók gyenge teljesítményének különböző okai lehetnek:

- elsajátítási nehézségek,

- helytelen tanulási, tanítási módszerek és eljárások,
- a tanulási érdeklődés hiánya,
- gátlások, szorongások,
- munkaszeretet hiánya,
- motiváció, célok hiánya,
- családi problémák.

Célunk a tanulók gyenge teljesítményéhez vezető okok felismerése, a továbbhaladáshoz szükséges feltételek elérése, a rendszeres ismeretszerzés képességének kialakítása.

Feladataink:

- a felzárkóztatást igénylő tanulók körének meghatározása a teljesítménye, a pedagógusok véleménye, illetve az országos kompetenciamérés eredménye alapján;
- szükséges esetekben a tanulási kudarc okainak feltárásához és a felzárkózás lehetséges módjainak kialakításához a nevelési tanácsadó, pszichológus, szülő megkeresése;
- felzárkóztató foglalkozások szervezése a nem kötelező tanórai foglalkozásokra törvény által biztosított keret terhére; a tanulók segítése tanórán kívüli foglalkozásaiknak célirányos megválasztásában (érettségire való felkészülés, a problémás anyagrész megbeszélése);
- egyéni foglalkozások szervezése a köznevelési törvény által meghatározott feltételek és lehetőségek szerint;
- a felzárkózást, tanulást-tanítást segítő és értékelő módszerek, oktatási programok alkalmazása (a tanulók képességeihez igazodó, logikus gondolkodásra serkentő, differenciált feladatok alkalmazása, javítási lehetőségek biztosítása, vizuális készség fejlesztése, házi dolgozatok íratásával önálló, kreatív munka ösztönzése);
- a tanulók sikerélményhez juttatása változatos értékelési, számonkérési módszerek alkalmazásával.

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A deviáns életvitel kezdetének fontos jelzője lehet, hogy a fiatal kiszorul a korábbi informális csoportokból, megváltozik (romlik) a megítélése a formális csoportban (osztály). Ennek többféle oka lehet: az életkori változásokkal átrendeződnek a szerepek, illetve új tartalommal töltődnek meg. Ez utóbbi gyakran okoz a fiatalokban konfliktust, és ekkor a csoportnyomás feszül szembe a belső értékekkel, korábbi ideákkal, a belső vívódás okozta konfliktus látható jeleket ölthet, és zavart viselkedéshez vezethet.

Bármilyen feszültségcsökkentő módszerhez folyamodik a fiatal (pl. passzivitás, menekülés, kilépés az adott helyzetből, tudatmódosító szerek fogyasztása), az a személyiségfejlődésére káros lehet. Az ilyen problémákat észlelve a szakszolgálatokhoz, gyermekvédelmi szolgálathoz fordulunk. A személyiség súlyos torzulása esetén a Nemzeti Köznevelési Törvény előírásait követjük.

Családi, szociális körülményekből fakadó ok esetén a feltárás és a segítség kezdeményezése a felvállalható feladat.

A teljesítménykényszer miatti magatartászavar elkerülése a meglévő értékek hangsúlyozása és a kibontakozás lehetőségének biztosítása (szereplés, szervezés, karitatív tevékenység) útján történik.

Megelőző és segítő pedagógiai tevékenységünk során fokozott figyelmet fordítunk a tanulói személyiségi jogok tiszteletben tartására. A Köznevelésről szóló törvény titoktartási kötelezettségünket előíró rendelkezését betartjuk.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának alapelvei

A NAT szerint a sajátos nevelési igényű (továbbiakban SNI) gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. Szakmai alapdokumentumunk szerint alapfeladatunk az SNI-s tanulók integrált nevelése-oktatása - mozgásszervi fogyatékos, beszédfogyatékos, hallási fogyatékos (nagyothalló), látási fogyatékos (gyengénlátó), halmozottan fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében. A nevelési-oktatási folyamatot a gyermek lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva az alábbi alapelvek szerint szervezzük, a szakértői véleményben foglaltakat figyelembe véve:

- a feladatok megvalósításához hosszabb idősávokat, tágabb kereteket jelölünk ki számukra ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint a sajátos, fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, elvárásokat alakítunk ki és követelünk a tanulón az egyéni fejlesztési tervében foglaltak figyelembevételével;
- szükség esetén a tanuló számára a legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszereket és eszközöket építünk be a nevelés-oktatás és a számonkérés folyamatába;
- értékelésük során elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésükre fektetjük a hangsúlyt;

- optimális fejlesztésük és fejlődésük érdekében kapcsolatban állunk az illetékes szakszolgálatokkal.

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókat segítő program

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló: az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé. (Nkt. 4.§ 37.)

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóink esetében a nevelési-oktatási folyamatot a gyermek lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva az alábbi alapelvek szerint szervezzük:

- az osztályfőnök segítségével azonosítjuk,
- felvesszük a kapcsolatot a szülőkkel, megbeszélést kezdeményezünk velük a problémák feltárása és közös megoldása érdekében,
- szükség esetén kérjük az iskolapszichológus segítségét,
- korrepetálást, egyéni fejlesztést biztosítunk a tanuló számára a szükséges tantárgyakból.

1.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A diákokat nem szabad eltántorítani a tanulástól azáltal, hogy anyagilag hátrányos helyzetben vannak. Ez ellentétben állna az oktatáshoz, illetve az oktatás hozzáférhetőségéhez való joggal.

A kiemelkedő képességű, de önhibájukon kívül anyagilag hátrányos helyzetű diákjaink segítését az iskolavezetés a költségvetésen kívüli eszközökkel is igyekszik biztosítani (School-Invest Alapítvány segítségével). Iskolánk szociális hátrányt segítő tevékenysége az intézmény alapkoncepciójának része. Minden tőlünk telhetőt megteszünk ennek érdekében a felzárkóztatástól a programok finanszírozásáig.

Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A gyermek- és ifjúságvédelem szorosan kapcsolódik intézményünk pedagógiai tevékenységéhez. Iskolánkban olyan légkört és tevékenységi formákat kívánunk kialakítani, amely kizárja annak a lehetőségét, hogy bármelyik tanulónk származása, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, fizikai adottságai miatt vagy bármely más oknál fogva hátrányos, kitaszított

helyzetbe kerüljön. Iskolai programunk arra törekszik, hogy minden tanuló részére biztosítsa a fejlődéséhez szükséges feltételeket, azokat a lehetőségeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a tanuló képességeit, tehetségét kibontakoztathassa, szükség esetén leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak. Ezen elvek mentén alapvető céljaink a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása során:

- a tanulók és családi, szociális viszonyaik minél sokrétűbb megismerése, a fenyegető veszélyek föltérképezése,
- együttműködés a szülőkkel, nevelőtársakkal, diákönkormányzattal, hatósággal, hivatott állami szervezetekkel, társadalmi, egyházi és egyéb egyesületekkel, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival,
- a tanulók minél gazdagabb iskolai tevékenységének, programjának biztosítása, a veszélyek ellensúlyozása.

Eszközök:

- beszélgetések, szülői értekezletek, megbeszélések, osztályértekezletek, fogadóórák, szükséges esetben családlátogatás, környezettanulmány,
- felvilágosítás, propaganda,
- az iskola közösségi, kulturális programjai, hagyományaink ápolása,
- az iskola követelményrendszerének érvényesítése,
- szükség esetén jelzés a hatóságnak.

Közreműködők:

- osztályfőnökök, szaktanárok, igazgatóság saját feladatai szerint és jogkörében,
- gyermekvédelmi felelős.

Iskolai szociális segítő tevékenység

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a járási család-és gyermekjóléti központ valamennyi köznevelési intézményben óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít. A szolgáltatás feladata segíteni a gyermek beilleszkedését, tankötelezettségének teljesítését, esetleges veszélyeztetettségének kiszűrését, illetve célja a szociális munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak, az intézményben megjelenő egyéb szakembernek.

Az iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti:

a) a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,

b) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,

c) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,

d) a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,

e) prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és

f) a jelzőrendszer működését.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Gimnáziumunk tanulóinak szociokulturális és szocioökonómiai helyzete meglehetősen heterogén. Fontosnak tartjuk azonban, hogy egyetlen tanulónknak se kelljen anyagiak vagy szociális helyzete miatt szűkölködnie. Célunk a szociálisan hátrányos helyzetű tanulókkal való kiemelt foglalkozás, olyan tanár-diák-szülő kapcsolat kiépítése, amelyben a résztvevők bizalommal fordulnak egymáshoz a hatékony segítségnyújtás érdekében.

Feladataink:

- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók felmérése, róluk nyilvántartás vezetése, a veszélyeztetettség, illetve hátrányos helyzet típusának és súlyának alapján pedagógiai terv készítése, a helyzet kezelése;
- egyének és közösségek számára kiírt pályázatokon való részvétel szorgalmazása;
- továbbtanulók segítése pályaorientációs, illetve pályaválasztási tanácsadással.

1.11. Diákszervezetek, a tanulók intézményi döntési folyamatban való részvételének rendje

Gimnáziumunkban az állampolgári felelősségtudat kialakításának legfontosabb eszköze a diákönkormányzat (DÖK). A DÖK SZMSZ-ének megírása, annak módosítása, a diákelnök- és képviselőválasztás, a különböző diákprogramok megszervezése formális és tartalmi tekintetben egyaránt a felelősségvállalás és -tudat kialakítását segítik.

A diákönkormányzat a tanulók érdekképviseleti szerveként működik, és a tanulóifjúság elsősorban a diákönkormányzat különböző fórumain keresztül vesz részt az iskolai közéletben.

A diákönkormányzat saját Szervezeti és Működési Szabályzattal rendelkezik. Szervezeti életét tehát önállóan intézi, az iskolai élettel kapcsolatos kérdésekben az említett törvény és

rendelet előírásai szerint vesz részt, de alapelvnek tekintjük, hogy a diákönkormányzat képviselői az iskolai élettel kapcsolatos valamennyi kérdésben véleményezési joggal rendelkeznek. Az SZMSZ mellett a diákönkormányzat tanévenként feladattervet is készít, amelyben rögzíti a legfontosabb tennivalóit. A feladatterv kapcsolódik az iskola ökomunkatervéhez, melynek összeállításában részt vesz, illetve véleményezi azt.

A diákönkormányzat vezetője a diákelnök.

A diákönkormányzat képviseleti rendszerben működik: az osztályok választott képviselői a DÖK-SZMSZ előírásainak figyelembevételével kerülnek jelölésre, illetve megválasztásra. A DÖK vezetőségét a jelölőbizottság előterjesztése alapján az osztályok küldöttei választják titkos szavazással.

A diákönkormányzat segítésére, képviseletére az igazgató egy tanárt bíz meg. Tevékenységüket mindenkor ez a megbízott tanár kíséri figyelemmel, de az igazgató is segít problémáik megoldásában, támogatja kéréseiket, elgondolásaikat. Alapvetően minden pedagógus igyekszik kivenni a részét rendezvényeik, programjaik támogatásából.

A DÖK kezdeményezésére és szervezésében tanévenként egy alkalommal diákközgyűlést kell összehívni, ahol az osztályok képviselői vesznek részt, s a felmerülő problémákat megtárgyalják.

A tanév egy – a tanév rendjében meghatározott - tanítás nélküli munkanapjáról diáknapként a DÖK az igazgató egyetértésével jogosult dönteni. Az időpont rögzítésre kerül a tanév rendjében.

A DÖK programjainak megvalósításához az iskola biztosítja a helyiségeket, lehetőség szerint a programok anyagi terheit viseli.

Az iskolavezetés előre egyeztetett időpontban és helyen a diákközösség képviselőinek rendelkezésére áll. Itt az aktuális kérdésekre azonnali választ ad, ha az ehhez szükséges információk rendelkezésre állnak. A diákközgyűlésen felmerült, azonnal meg nem válaszolható kérdésekre a tanulók nyolc munkanapon belül választ kapnak. Az előre bejelentett kérdések, problémák kezelésében igyekszik az érintett, az illetékes részvételét is biztosítani. Ez a fórum az érdekegyeztetés egyik színtere is.

Az érdekegyeztetés keretében a tanulókat közvetlenül érintő kérdésekben az iskolavezetés kikéri a diákönkormányzat véleményét, illetve javaslatát a nevelőtestületi döntések előkészítő szakaszában. Ennek módja, formája az eldöntendő problémához alkalmazkodik.

Az iskola egészét, az iskolai közéletet vagy a tanulói jogokat, kötelességeket érintő értekezleteken a nevelőtestület biztosítja a diákképviseletet, amely a diákok számára a kérdezés, a véleménynyilvánítás és a javaslattétel jogát jelenti.

Az iskola vezetése biztosítja a DÖK számára a jogszabályokban előírt részvételi, illetve véleményezési jogokat.

A DÖK elnöke a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ Diákönkormányzati Tanácsának tagja.

1.12. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A szülőkkel történő kapcsolattartás

Nevelőtestületünk az oktatási-nevelési feladatok minden területén nélkülözhetetlennek tartja a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködését. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azokat a magatartásbeli, attitűdbeli és intellektuális tudáselemeket, amelyeket iskolánk közvetíteni kíván. Ehhez azonban folyamatos kapcsolattartásra, kommunikációra van szükség pedagógus és szülő között. Ennek a párbeszédnek a lehetőségét többféle fórumon igyekszünk megteremteni.

Az iskola KRÉTA elektronikus naplót használ, melyen keresztül tájékoztatja a diákokat és a szülőket a tanuló előmeneteléről. Kihasználjuk a KRÉTA felületén folyamatosan megjelenő új lehetőségeket: szülő-tanár kommunikációt segítő levelezőmodul, e-ügyintézés. A honlapunkon megjelenítjük az e-ügyintézés lehetőségeit, szorgalmazva ezzel a szülőket a használatára.

Szülői értekezletek

Félévenként egy alkalommal tartunk szülői értekezletet, a félév legfontosabb teendőinek egyeztetésére. Szükség szerint összevont formában is tartunk szülői értekezletet, ahol az osztályoknál nagyobb közösséget vagy az egész iskolát érintő kérdésekről és feladatokról adunk tájékoztatást.

Az új osztályok (5.ab és 9.Ny) szeptemberi szülői értekezletén az osztályban tanító tanárok személyesen bemutatkoznak, a későbbi kapcsolatfelvétel megkönnyítése érdekében.

Az osztály egészét vagy nagy részét érintő problémák, helyzetek, konfliktusok feltárása és minél előbbi, hatékony megoldása érdekében a tanév során bármikor rendkívüli szülői értekezlet hívható össze az osztályfőnök és a vezetőség egyeztetése után.

Fogadóórák

A fogadóórák nem osztályközösség, hanem az egyes tanulók tanulmányi helyzetét, előmenetelét, teljesítményét kívánják tisztázni – tantárgyanként. A szülő itt közvetlen kapcsolatba kerülhet azzal a tanárral, akire az iskola gyermeke nevelését és az adott tantárgy tanítását bízta.

A tanár számára viszont jó információszerzési lehetőség a beszélgetés a tanítvány családi hátteréről, körülményeiről. Az együttműködés e formája nemcsak a kölcsönös megértést, de a diák jobb előmenetelét is biztosíthatja. Fogadóóra a szülő és pedagógus egyeztetése alapján bármely fél kezdeményezésére jön létre a tanév során szükség esetén, lehetőleg munkaidőben.

Szülői munkaközösség

Minden osztályban az első szülői értekezleten kell megválasztani az általában 3 főből álló szülői munkaközösséget, ők alkotják az iskolai szülői munkaközösséget, a szülők tanácsát.

A szülők tanácsa egy tanítási évben kétszer ülésezik a szülői értekezletek időpontjai közelében; vagy akkor, ha az intézmény egészét érintő felvetés, vélemény jelentkezik az iskola vezetői, pedagógusai, illetve az osztályközösségek részéről (tanulók, szülők).

A szülők más formában történő tájékoztatása:

- az elektronikus naplón keresztül küldött üzenet,
- az iskolaorvos tájékoztatója azokban az esetekben, melyet az iskolaorvos szükségesnek tart,
- honlap,
- igazgatói körlevél a szülők egészének vagy egy részének tájékoztatására; a körlevél formáját és a szülői visszajelzés mikéntjét a téma adta követelmények szerint kell meghatározni.
- hivatalos Facebook oldal

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

- Iskolai ímélcím
- Teams csoportok
- Digitális Kollaborációs Tér, mely a KRÉTA tanulmányi rendszer modulja
- KRÉTA üzenőrendszere
- Honlap
- Iskolagyűlés
- A tanári előtt elhelyezett elektronikus faliújság (információközlő felület)
- Hivatalos Facebook oldal
- DÖK képviselők útján tartott kapcsolat

Egyéb partnerekkel való kapcsolat

Alapítvány

Az iskola működését a School-Invest Alapítvány segíti. Az alapítványok működésüket önkéntes szülői befizetésekből, 1%-os felajánlásokból, pályázatokból biztosítják. Az alapítvány eszközökkel, pénzbeli támogatásokkal segítik az iskola munkáját, az 16/2023. (VI. 9.) BM utasítás szerint, amely a belügyminiszter irányítása, felügyelete alatt álló szervek és intézmények részére felajánlott adományok elfogadásának rendjéről szóló szabályzat kiadásáról szól.

Önkormányzat

Külön figyelmet kívánunk szentelni a gimnázium képének alakítására a külső fórumokon, ezért részt kívánunk venni a városi programokon, versenyeken, a helyi és országos sajtóban képviseltetjük magunkat. Az eredményeinket és kiemelkedő rendezvényeinket igyekszünk megjelentetni a honlapunkon kívül a helyi sajtóban és a város hivatalos Facebook oldalán is.

Oktatási Hivatal

Iskolánk 2020-ban, 2023-ban és 2026-ban is pályázat útján elnyerte az Oktatási Hivatal Bázisiskolája címet. A bemutatni kívánt nevelési-oktatási módszertani modellünk: „Lélekben együtt – biztonságban az iskolában”

Bázisintézményként gimnáziumunk a 2026-2029. közötti időszakban a mentálhigiénés szemléletű tevékenységrendszerét szeretné megismertetni az érdeklődő kollégákkal. Ennek kiemelt eleme az októberben megrendezésre kerülő mentálhigiénés hónap, amelynek során osztály- és évfolyamszintű előadások és beszélgetések segítik a tanulók önértékelésének erősítését, valamint a stressz felismerését és kezelését.

A szülők támogatását szolgálja a korábban már nagy sikerrel megvalósított Gyémántcsi-szoló előadássorozat, amely évente két alkalommal kínál mentálhigiénés és nevelési témájú ismeretterjesztő és szemléletformáló programot.

Kiemelten fontos, hogy a stresszt és szorongást oldjuk. Jól bevált gyakorlat, hogy a tanév során csoportos önismereti beszélgetések zajlanak az iskolapszichológusunk bevonásával, amelyek támogatják a tanulók érzelmi tudatosságát és megküzdési stratégiáinak fejlődését. A közösségformálás erősítését szolgálják továbbá a 9. évfolyam erdei iskola programjába beépített mentálhigiénés és közösségépítő elemek, amelyek elősegítik az osztályközösségek megerősödését és a biztonságos iskolai légkör kialakulását. A mentálhigiénés nevelés szerves részévé így válik a főként drámapedagógiára építő gyakorlat.

1.13. Az értékelés rendje

Gimnáziumunkban alapvető pedagógiai feladatnak tekintjük az ellenőrzést és az értékelést, hiszen mindkettőnek nélkülözhetetlen szerepe van a tanítási-tanulási folyamatban: az ellenőrzés által informálódhatunk a tanuló tananyagban való előrehaladásáról; az értékelés segítségével pedig hiteles visszajelzést adhatunk a tanuló számára a követelmény-teljesítmény megfeleléséről. Nevelőtestületünk tisztában van a ténnyel, hogy a pedagógus alapvetően minden megnyilvánulásával értékel, és felelősségteljesen igyekszik viselni e szerepet az egyik legjelentősebb pedagógiai célunk elérése érdekében: hogy tanítványainkban reális önértékelést és énképet alakíthassunk ki.

A tanulóink tudását, a tanulás folyamatosságát rendszeresen ellenőrizzük. Az ellenőrzés legfontosabb alapelveinek a következőket tartjuk:

- Az ellenőrzés eszköz valamely kitűzött cél eléréséhez, kerüljük öncélú alkalmazását. Az ellenőrzés nem a fegyelmezés és a magatartási problémák megoldásának eszköze.
- Az ellenőrzés legyen kiszámítható és korrekt. A tanuló a megfelelő időben legyen tudatában, hogy az ellenőrzéskor mit, mikor és hogyan fognak számonkérni. A tanárnak e tekintetben tartania kell magát a tanulókkal korábban megbeszéltekhez. A diák ne kapjon olyan kérdéseket, feladatokat, amelyek stílusa, jellege, nehézségi szintje, megfogalmazása gyökeresen eltér attól, amilyen módon vagy szinten az adott témáról a tanórán szó volt.
- A tanár biztosítsa az ellenőrzés nyugodt körülményeit, adjon a feladat nehézségéhez, terjedelméhez mérten elegendő időt a gondolkodásra, a munka elvégzésére. Az ellenőrzés ezzel együtt szoktassa a tanulókat idejük ésszerű beosztására is.
- A tanár kötelessége, hogy minden tanuló számára egyenlő esélyeket biztosítson az elsajátított ismeretek kifejtésére, akadályozza meg a meg nem engedett segédeszközök használatát.
- Az írásbeli vagy szóbeli beszámoló a felkészült tanulók számára járjon sikerélménnyel, hiszen ez a tanulás egyik legfőbb motiváló ereje.
- Az ellenőrzés legyen egyenletes eloszlású az éves munka során, ezzel is elősegítve a rendszeres tanulást.
- Az otthon végezhető feladatok beadására alkalmazzuk az IKT adta lehetőségeket.

A tudás, felkészülés mérése szóban, illetve írásban történik. A számonkérés irányulhat a házi feladat, a napi tananyag, kisebb egységek és egy-egy témakör ismeretének mérésére is. Ezek alapján az ellenőrzésnek különböző módjait alkalmazzuk:

- Szóbeli számonkérés: az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján. A szóbeli feleltetés a felelő számára rendkívül fejlesztő hatású.
- Írásbeli számonkérés (röpdolgozat, esszé, házi dolgozat, témazáró nagydolgozat): egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül. „Nagy" vagy témazáró dolgozat az, melynek időtartama egy vagy több tanóra, és egy vagy több téma, illetve negyedév, félév stb. anyagát öleli fel. Ilyen dolgozatból egy nap egy osztályban csak egy íratható. Emelt képzésnél a tankörbe járó gyerekekkel való egyeztetés után további dolgozat is íratható. A témazáró dolgozat írását egy héttel előbb közölni kell a tanulókkal és rögzíteni a Kréta naplóban. A dolgozatokat legkésőbb10 munkanapon belül ki kell javítani. A kijavított dolgozatokat ki kell osztani, a helyes válaszokat és az értékelés szempontjait a tanulókkal meg kell beszélni, hogy a jövőre nézve tanulhassanak belőle. Lehetőséget kell adni, hogy az eredeti dolgozatot fogadóórán, illetve a tanuló által készített elektronikus formában a dolgozatokat a szülők is láthassák, hogy segíthessenek a tanulásban gyermeküknek. A dolgozatok íratásának további rendjét, a javítási határidőket az iskola házirendje szabályozza.
- Gyakorlati számonkérés: a kísérletek, mérések egyéb fizikai gyakorlatok elvégzésében elért gyakorlottság mérése azoknál a tantárgyaknál, azokban a témakörökben, amelyekben a tanulónak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra.
- Beadandó feladatok: (nem az órai házi feladat) beszámoló, esszé, plakát, házi dolgozat, bemutató, projektek.
- Házivizsgák: az érettségi vizsgaszituációjának gyakorlása érdekében, valamint a nagyobb tantervi egységek lezárásaképp, továbbá a tanulói teljesítmény mérésének sajátos formájaként iskolánk valamennyi évfolyamára és csaknem valamennyi tantárgyára kiterjedő, átfogó vizsgarendszert vezettünk be.

A tanulók az ellenőrzés során munkájukról visszajelzést kapnak. Az egyes tanulók teljesítményének és előrehaladásának értékelése a tanár feladata. Az értékelés alapján nyert információk a diák, a tanár és a szülő tájékoztatására szolgálnak.

Pedagógiai alapelveinknek megfelelően az értékelés és minősítés rendszere is a tehetségek kibontakozását segítő, alkotó légkört erősíti. Így törekszünk arra, hogy az értékelés formája és tartalma legyen:

- összhangban pedagógiai programunk alapelveivel,
- személyre szóló,
- a tanuló életkorának megfelelő,

- tárgyszerű, egyértelmű,
- ösztönző hatású,
- folyamatos és kiszámítható,
- az önállóságot és az önismeretet erősítő.

A tanár értékelési szempontjainak kialakításakor legyen következetes, kerülje a szubjektív elemeket. Adjon rá lehetőséget, hogy szempontrendszerét a tanulók is megismerhessék.

A félévi, illetve év végi osztályzatok tükrözzék a tanuló adott időszakban nyújtott összteljesítményét (az év végén a teljes tanévét), és ne térjenek el túlságosan az évközi osztályzatok átlagától.

A tanulói teljesítmények értékelése a különböző időpontokban és periódusokban más-más célból, különböző jellemzők alapján történik. Célja, funkciója szerint az értékelés lehet:

- diagnosztikus (helyzetfeltáró) értékelés, melyet a tanulók meglévő tudásának feltárása, tájékozódás céljából, valamely nagyobb tematikus egység tanításának megkezdése előtt végzünk;
- formatív (segítő, fejlesztő) értékelés, ami a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője, a hibák és erények folyamatos (hol szóbeli, hol írásbeli) visszajelzése, javítása, az állandó formálás, segítés és fejlesztés eszköze;
- szummatív (lezáró, minősítő) értékelés, ami egy-egy nevelési-oktatási szakasz záróaktusaként jelenik meg (pl.: témazárók, vizsgák, érettségi értékelése), és amelynek célja az összegzés, a záró minősítés.

Gimnáziumunkban a tanulók teljesítményének értékelése félévente legalább a tantárgy heti óraszáma plusz egy érdemjegy alapján történik. Amennyiben a tanuló nem szerzi meg a megfelelő számú érdemjegyet, nem teljesíti a tantárgy követelményeit, ezért nem értékelhető, osztályozóvizsgát kell tennie.

A legtöbb tantárgyban az írásbeli és szóbeli feleleteket az ötfokozatú skála alapján osztályozzuk: 5 – jeles; 4 – jó; 3 – közepes; 2 – elégséges; 1 – elégtelen.

Az osztályfőnöki órákon feldolgozott műveltségi területeket csak szóban értékeljük.

Testnevelésből az állapotfelmérés eredményeit nem lehet szummatívan, mindenkire egyformán, az adott tanuló fizikai adottságainak figyelembevétele nélkül osztályozni. Nem lehet osztályozni a tanulók felszerelésének hiányosságait, kivéve, ha az órai munkában, vagy a számonkérésen emiatt nem tud, nem akar részt venni.

A készségtantárgyak esetén a teljesítmény értékelésénél alkalmazni kell a tanulók formatív (fejlesztő) értékelését, a saját, korábbi teljesítményéhez mért fejlődést.

Az év végi érdemjegy a tanév során szerzett részosztályzatokon alapul, de a témazáró dolgozatok hangsúlyosabban számítanak. A Köznevelési Törvénynek megfelelően abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület megkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg azt, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosíthatja.

Azon tanulók számára, akik a tanév során 250 óránál, vagy egy tantárgy éves óraszámának 30 %-ánál többet mulasztottak (igazolt és igazolatlan órák együtt), és nem osztályozhatók, a nevelőtestület csak huzamos és súlyos betegség vagy egyéb alapos indok miatti hiányzás esetén engedélyezi az osztályozóvizsga letételét.

Az iskola szervezésében történő cserekapcsolat és tanulmányút iskolai érdekű hiányzás, amely nem számít bele a tanulói hiányzások óráiba.

A tanuló, amennyiben osztályozó vizsgát tett valamelyik tantárgyból és ezzel teljesítette a tantervi követelményeket, mentesül a tantárgy tanulása és értékelése alól.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben a KRÉTA tanulmányi rendszerben történő rögzítésével rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi.

A tanuló dolgozatait 10 munkanapon belül ki kell javítani és ki kell osztani a tanulóknak.

A pedagógus köteles az adott érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét a Kréta naplóban történő rögzítéssel 5 munkanapon belül értesíteni.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek átlaga alapján kell meghatározni. Az elégséges osztályzat feltétele legalább 1,8-es átlag.

Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri.

A javítóvizsgán lefeljebb közepes osztályzat adható.

Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor tanulmányi rendszerben értesítő, év végén bizonyítvány és a tanulmányi rendszer útján értesíti.

Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A kimagasló eredményt elért tanulók (kitűnő tanulmányi eredmény, országos verseny döntője, kimagasló közösségi munka) számára tanév végén jutalomkönyveket adunk. A tanév végén hagyományainkhoz híven kiosztásra kerül az Év tanára, s az Év diákja és az Év kisdiákja cím.

Diagnosztikus mérések

A tanulók tudásának mérését a következő rend szerint végezzük:

- Házivizsgák;
- NETFIT;
- Idegen nyelvekből a csoportba sorolást előkészítő szintfelmérés;
- Országos kompetenciamérések.

1.14. Számonkérés és értékelés a digitális munkarendben

A számonkérésnél fontos, hogy maradjon reális az a feladatmennyiség, amely a tanulók számára kiadásra kerül. Ezzel párhuzamosan az értékelést is úgy kell megtervezni, hogy teljesíthető terhet rójon annak résztvevőire, ugyanakkor érthető, reális és fejlődésre inspiráló visszajelzést biztosítson a tanulóknak.

Az értékelés módszerei szerint lehet élő (valós idejű) vagy időben késleltetett beszámoltatás – amelyek támogathatják a gyakorlást és a számonkérést is –, illetve lehet folyamatba ágyazott értékelés.

Az élő (valós idejű) beszámoltatás megvalósítható videókonferencia, telefon, csevegőprogramok, telefonos alkalmazások (például videócsevegések), illetve az Office365 csomag szoftvereinek használatával is.

Az időben késleltetett távoli beszámoltatást segíthetik a fórumok, a megosztott dokumentumok, táblázatok, az online kérdőívek, a különféle tesztek. A pedagógus kérhet a tanulótól házi dolgozatot, prezentációt, multimédiás (fotó, videó, montázs, kollázs, moodboard vagy hangulattábla, gondolattérkép, problémafa) beadandó feladatokat vagy blogbejegyzést, wiki készítését, betartva az adatvédelmi szabályokat. Az online tesztek időzíthetők, személyre szabhatók, kiadhatók egyénnek, kisebb vagy teljes csoportoknak, megvalósítható velük a differenciálás. Lehetőség van arra, hogy teszteket valós időben oldjon meg a csoport, de arra is, hogy egyes kérdéseknek utánanézzenek, keressenek hozzá információkat. Készíthetnek a pedagógusok maguk is teszteket, de alkalmasak lehetnek a munkára kész tesztek vagy akár egy-egy kvízjáték is. Az online tesztek kiválthatók e-mailben kiküldött kérdőívvel is. Ebben az esetben a tanulók is e-mailben küldhetik be a válaszaikat, az ellenőrzés a pedagógus feladata.

Lehetőség kínálkozik arra is, hogy a tanuló offline módon oldjon meg feladatot. Például készítsen kézzel egy posztert, egy táblázatot, egy kreatív, illetve művészi alkotást, és annak digitális változatát (fényképét, hang- vagy videófelvételét) küldje be vagy töltse fel egy előre megadott tárhelyre, felületre. Ilyen esetekben különösen ügyeljünk az informatikai biztonságra.

A folyamatba ágyazott értékelést segítik a különféle szavazó- és tesztkészítő rendszerek, amelyekhez sokféle ingyenes program érhető el. Több webináriumi platform tartalmaz beépített szavazófelületet is. A digitális pedagógiában jártas pedagógusok használhatnak digitális projekt-laborokat, projektszobákat, webquesteket vagy játékosított oktatási keretrendszereket. Ezekben megadhatók egyéni vagy csoportos feladatok, és követhető akár a folyamat során, akár pedig annak végén a tanulók aktivitása, munkája. A legtöbb ilyen felületen mód van a tanulói tevékenységek naplózására és a közvetlen értékelésre is.

A pedagógiai értékelés kiegészülhet a tanulói önértékelési lehetőségekkel. Ilyenek lehetnek a pedagógus által összeállított szempontsorok tanulói önértékeléshez, amelyekre szintén számos példát lehet találni. Ezeket a tanulók kitölthetik táblázatokban, tesztekben is. A pedagógusok bátoríthatják a tanulókat arra is, hogy önreflektív eszközöket használjanak. Ezek lehetnek akár egyszerű ellenőrző listák, akár a tanulás affektív elemeit (motiváció, attitűd, érdeklődés) vagy egyéb készségek fejlődését (például időmenedzsment, énhatékonyság, önmotiváció) mérő kérdőívek, felmérések, de a tanulók által készített naplók, rövid szöveges beszámolók, fórumbejegyzések, moodboardok (hangulattáblák) vagy hangulatjelekkel (emotikonokkal) készített visszajelzések a tanulási folyamat egyes lépéseiről, a feladatvégzésről vagy teljesítményükről is alkalmasak az önértékelésre. Ezeknek az eszközöknek lényeges hozadéka a tanulók önismeretének fejlesztése és a reflektív szemlélet elsajátítása, amelyek az úgynevezett 21. századi készségek között alapvető fontosságúak.[3]

1.15. A rendkívüli helyzet miatt hiányzó tanuló oktatása

Ha az iskolában tanulói jelenléttel normál tanítás zajlik, de egy vagy több tanuló nem látogathatja az iskolát (pl. karanténban van), számára is biztosítani kell a lehetőséget, hogy a tanításban és a számonkérésben részt vegyen, az alábbi módszerekkel:

- a KRÉTA felületén az órák témájának pontos vezetésével,
- a házi feladat bejegyzésével, amit a csoportban megbízott tanuló végez,
- az órai tanulói jegyzet másolatának elküldésével, amit szintén a csoportban megbízott tanuló végez,

[3] https://www.oktatas.hu/kozneveles/ajanlas_szemelyes_talalkozas_nelkuli_oktatas_neveles_modszereire/tanulasi_folyamat_nyomon_kovetese

- igény szerint online konzultáció biztosításával,
- online számonkéréssel.

1.16. Magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyban a tanév végéig – augusztus 31-ig– legalább elégséges (2) szinten teljesítette.

Amennyiben a tanuló egy, kettő, vagy három tantárgyból a tanítási év végén elégtelen osztályzatot kapott, augusztus végén javítóvizsgát tehet. Ha a tanuló a javítóvizsgán minden tantárgyból elégtelentől jobb osztályzatot kap, a magasabb évfolyamba léphet. Ellenkező esetben az évet meg kell ismételnie.

Az egyéni tanrendben való tanulás lehetőségét a szülő vagy a nagykorú tanuló az Oktatási Hivatalhoz benyújtott kérvényben kérelmezheti, a kérést indokolni kell. Az egyéni tanrendben tanuló a tanórákat és az iskolai rendezvényeket látogathatja. Félévkor és a tanév végén minden, az adott évfolyamon kötelező vagy választott tantárgyból osztályozóvizsgát köteles tenni. Az értékelés, minősítés és továbbhaladás rendje ebben az esetben is azonos az általános eljárás rendjével.

1.17. Külföldön folytatott tanulmányok

Abban az esetben, ha a tanköteles korú tanuló külföldön teljesíti tankötelezettségét, a szülőnek/gondviselőnek ezt be kell jelentenie az Oktatási Hivatal számára, a gimnázium értesítése mellett. Nem tanköteles tanuló esetében is értesíteni kell a gimnázium igazgatóját a külföldön folytatott tanulmányokról. A szülő/gondviselő az értesítéssel párhuzamosan kérheti az igazgatótól a tanulói jogviszony szüneteltetését egy vagy több tanévre, vagy egyéni tanrendet kérhet az Oktatási Hivataltól. Egyéni tanrend esetén – az igazgató előzetes engedélyével – a külföldön tartózkodó tanuló félévkor nem köteles osztályozóvizsgát tenni.

A külföldön folytatott tanulmányok végén a szülő/gondviselő/nagykorú tanuló kérheti, hogy a tanuló

- osztályozóvizsgákat tehessen és ezek sikeres teljesítése után az eredeti osztályában folytathassa tovább a tanulmányait. Az értékelés, minősítés és továbbhaladás rendje ebben az esetben is azonos az általános eljárás rendjével.
- Ha a tanuló nem tesz osztályozóvizsgákat, akkor az évfolyamot megismételni köteles.

1.18. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítése

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékeléséről az osztályban tanító nevelők döntenek az osztályfőnök javaslata alapján, figyelembe véve az osztályban tanuló diákok véleményét is. Tanulóink magaviseletét és szorgalmát a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban minősítjük, az alábbi szempontok szerint.

Magatartáson értjük a tanuló:

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartatását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,
- viselkedését, hangnemét, beszédkultúráját, önfegyelmét.

Értékelése:

- *Példás* az a tanuló, aki jó magaviseletű, jó erkölcsű, kulturált megjelenésű, és képességeihez mérten mindent megtesz a jó tanulmányi előmenetelért. A házirendet betartja. Nevelőivel, tanulótársaival udvarias, segítőkész, őszinte és igazságszerető. A közös feladatokból részt vállal. Súlyosabb fegyelmi ügye nincs. Kötelezettségeit megbízhatóan ellátja, az iskolai hagyományok ápolásában aktívan részt vesz. Nem példás annak a tanulónak a magatartása, akinek magaviseletét az osztályban tanító nevelők zöme nem tartja annak, illetve akinek 2 óránál több igazolatlan mulasztása van.
- *Jó*: a minősítés kritériumai azonosak a példás magatartásával, azzal a különbséggel, hogy kisebb magatartási hibák, szabálytalanságok esetén kapják a tanulók.
- *Változó*: minősítést kap az a tanuló, akinek magatartását, viselkedését az iskolavezetés, vagy az osztályban tanító több tanár súlyosan kifogásolja.
- *Rossz* magatartású az a tanuló, akinek súlyos fegyelmi büntetése volt (tantestületi intő), munkaerkölcse rossz és romboló hatású, viselkedésében antiszociális vonások mutatkoznak.

Igazgatói intővel rendelkező tanuló magatartása legfeljebb jóra értékelhető.

Nevelőtestületi intővel rendelkező tanuló magatartása legfeljebb változóra értékelhető.

Ha 1 osztályfőnöki, 2 szaktanári intője van a tanulónak, a magatartás legfeljebb jó, 2 osztályfőnöki intő vagy 1 igazgatói intő esetén a magatartás változó. 2 igazgatói intő, illetve 1 tantestületi intő esetén a magatartását rosszra értékeljük. Igazgatói, illetve tantestületi dicsérettel a változó jóra, a rossz változóra módosítható. Nem lehet jónál rosszabb a magatartása annak

a tanulónak, akinek semmilyen beírása nincsen. Néhány késés, 1-2 igazolatlan óra esetén még lehet példás a tanuló magatartása.

Szorgalmon értjük a tanuló:

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretetét, pontosságát, felszerelésének rendbetartását,
- aktivitását.

Értékelése:

- *Példás* az a tanuló, aki tanulmányi kötelezettségeit rendszeresen, pontosan, megbízhatóan teljesíti, teljesítményei képességeivel összhangban vannak, vagy azokat meg is haladják, a követelményeknek igyekszik maradéktalanul eleget tenni. A tanórákon aktívan vesz részt, pályairányultságának, érdeklődésének megfelelően szorgalmi feladatokat vállal, érdeklődő, az öntevékenység-önképzés területein fejlődőképes.
- *Jó*: tanulmányi munkája egyenletes, kötelezettséginek eleget tesz, a pályaválasztási elképzelésein, érdeklődési körén kívül eső tárgyakból is legalább átlagos jó teljesítményt nyújt, munkájának hatásfoka általában eléri képességeinek szintjét, elégtelen osztályzata félévek végén nincs, legalább néhány területen az átlagost meghaladó érdeklődést, öntevékenységet mutat.
- *Változó*: tanulmányi és egyéb munkáit csak ismételt figyelmeztetés után végzi el, rendszertelen eredményei képességeitől távol esnek, tanulmányi munkája iránt időnként komolyabb kifogások merülnek föl.
- *Hanyag*: képességeihez mérten keveset tesz azért, hogy elfogadható teljesítményeket nyújtson, tanulmányi és egyéb munkáiban megbízhatatlan, kötelességmulasztó, helyzetén változtatni csekély mértékben próbál, félévek végén elégtelen osztályzatot kap, a tanórai munkában érdektelen.

Nem lehet példás annak a tanulónak a szorgalma, akivel kapcsolatban az osztályozó értekezleten több tanár támaszt súlyos kifogást.

1.19. A tanulók átvételének szabályai

Más iskolából való átvételre – a kivételesen méltányolható eseteket kivéve, amelyről az igazgató jogosult dönteni – a tanév, illetve félév elején kerülhet sor.

A más iskolákból átjelentkező tanulók esetén törekedni kell arra, hogy kimagasló tanulmányi eredményű, és hasonló iskolatípusból jövő tanulók kerüljenek felvételre.

A maximális osztálylétszám elérését követően tanulót csak nagyon indokolt esetben lehet felvenni, amennyiben az iskola befogadóképességét is meghaladná a felvétel, úgy ekkor sem.

Az átvétel előtt a kötelező érettségi tantárgyakból (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, egy élő idegen nyelv) írásbeli és szóbeli szintfelmérő vizsga írható elő, amelynek elvárt teljesítménye legalább 70 százalék. A döntés során az igazgató figyelembe veszi a leendő osztályfőnök véleményét is.

Az átvétel során, amennyiben az egyes tantárgyakból a tanuló tudása eltér a megkövetelttől, különbözeti vizsga is előírható. Ennek időpontjáról, tananyagáról a szaktanárral való egyeztetés után az igazgató dönt.

Sikeres átvételi eljárás esetén, ha a tanuló tanév közben érkezik, az előző iskolában addig szerzett jegyeit beírjuk a naplóba és beszámítjuk a félévi, illetve év végi jegyek kialakításakor.

1.20. A felvételi eljárás különös szabályai

Az iskola minden évben felvételi tájékoztatót tart a leendő diákoknak és szüleiknek. Ezt a délutáni órákban szervezzük meg, külön a 8 évfolyamos és külön az 1+4 évfolyamos tanulmányi területek számára. A tájékoztató során bemutatjuk az iskolánk nyújtotta lehetőségeket, biztosítjuk az érintett tanulmányi területekre járó tanulókkal való közvetlen találkozást és az iskola megismerését.

A felvétel rendjét, a felvehető tanulók számát a gimnázium a jogszabályban adott időpontig nyilvánosságra hozza. A gimnáziumba felvételt a felvételi vizsga után lehet nyerni.

A felvételi vizsga részei:

1. központi írásbeli vizsga anyanyelvből és matematikából,
2. szóbeli vizsga anyanyelvből, és matematikából vagy idegen nyelvből.

Az írásbelit megírt tanulók közül csak azok kerülnek be a szóbelire, akik az írásbeli vizsga és a hozott pontok összeadása után kialakult rangsorban előbb vannak, vagy a hozott pontoktól függetlenül kiemelkedően jó írásbeli vizsgát írtak.

A szóbeli felvételi témája:

8 évfolyamos tanulmányi terület esetén:

Az írásbeli vizsga pontszáma és a hozott pontok összege alapján sorrendet állítunk fel. A szóbeli meghallgatásra az első 100 (illetve a 100.helyen állóval megegyező pontszámú) jelentkezőt hívjuk be.

- A felvételi során matematika tantárgyból az általános iskolai, tantervi tananyagot kérdezhetjük (25 pont). A matematikafeladatok megoldásához felkészülési időt adunk. Magyarból az évfolyamnak megfelelő anyanyelvi kompetenciákat vizsgáljuk: olvasás, szövegértés (25 pont).

A felvételin elvárjuk az alkalomhoz illő megjelenést és viselkedést.

Nyelvi előkészítővel induló 1+4 évfolyamos tanulmányi terület esetén:

Az írásbeli vizsga pontszáma és a hozott pontok összege alapján sorrendet állítunk fel. A szóbeli meghallgatásra az első 100 (illetve a 100. helyen állóval megegyező pontszámú) jelentkezőt hívjuk be.

- az évfolyamnak megfelelő anyanyelvi kompetenciák vizsgálata: olvasás, szövegértés, mondatelemzés, szófajok, szinonimák, szómagyarázat, szóelemek (25 pont)
- beszélgetés idegen nyelven, előre megadott témakörök alapján (25 pont)

Szóbeli felvételi a választott idegen nyelv(ek)ből, ennek témái:

1. Családi és baráti kapcsolatok
2. Napi tevékenységek
3. Iskolai élet
4. Szabadidős tevékenységek
5. Időjárás, évszakok
6. Állatok, háziállatok
7. Vásárlás
8. Utazás
9. A lakóhely bemutatása
10. Egészséges életmód

A pontszámítás és rangsorolás szempontjai:

A felvételi pontszám:

- a hozott pontokból, ami az előző tanév végi, és az adott tanév félévi jegyei átlagának ötszöröse (max.50 pont);
- a központi írásbeli pontszámából (max.100 pont), és
- a szóbeli pontszámából (max.50 pont) tevődik össze.

Pontegyezőség esetén előnyben kell részesíteni

- a hátrányos helyzetűeket,

- aki a Szigetszentmiklósi járás lakosa, vagy
- jobb a matematikából elért pontszáma.

A rangsor alapján a felveendő tanulók listáját az Oktatási Hivatal határozza meg.

1.21. A pedagógusok és az osztályfőnök helyi intézményi feladatai

A pedagógus feladatai

- Tantárgyai oktatása:
  - részt vesz a helyi tanterv kidolgozásában,
  - a tanmenetet a helyi tanterv alapján, a kért határidőig elkészíti,
  - a tanítási órákat a tanmenet szerint megtartja, maximálisan kihasználja,
  - a követelményeket és az értékelés szempontjait az első tanítási órán közli a tanulókkal,
  - a dolgozatokat összeállítja, megíratja és kijavítja 10 iskolai munkanapon belül,
  - szóbeli számonkérést végez,
  - a tanulók tanulmányi munkáját nyomon követi, szükség esetén korrepetálást tart,
  - szükség esetén felveszi a kapcsolatot az osztályfőnökkel,
  - változatos módszertani technikákat - csoportmunka, differenciálás, kooperatív technikák, IKT - alkalmaz a tanítás során,
  - javaslatot tesz oktatási segédanyagok beszerzésére, tankönyvek használatára,
  - megfelelő számú érdemjegyet ad, ami a tantárgy heti óraszáma +1 jegy félévente, egyenletes időbeli eloszlásban,
  - a füzetek vezetését és a szükséges felszerelést ellenőrzi,
  - a vizsgarendszerben előírt beosztás alapján, az adott évben vizsgára felkészíti a tanulókat, a vizsgát előkészíti, lebonyolítja, dokumentálja és értékeli,
  - figyelmet fordít a tehetséggondozásra.
- Munkaidejét a jogszabályoknak és az igazgató utasításainak megfelelően osztja be:
  - kötött munkaidejében az intézményben tartózkodik, az ügyeletes vezető által ismert helyen,
  - kötött munkaidejét az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával tölti,
  - az aktuális órarend szerinti óráit megtartja,
  - naponta figyelemmel kíséri és ellátja az alkalmi helyettesítéseket és felügyeleteket,
  - órák közötti szünetekben ügyeletet lát el az ügyeleti rend szerint,

- napi rendszerességgel nyomon követi az elektronikus naplóban és az e-mailben kapott üzeneteit,
- a munkatervben, feladatellátási tervben előírt feladatait határidőre elvégzi,
- a tanév helyi rendje szerint részt vesz az iskolai életet érintő eseményeken,
- részt vesz a számára kötelező értekezleteken,
- előre látható hiányzását egyezteti az intézmény vezetőjével és lehetőleg előre gondoskodik szakszerű helyettesítéséről,
- váratlan hiányzását a lehető leghamarabb, telefonon keresztül jelzi a titkárságon.
- A munkaidő kötetlen részének a beosztását maga jogosult meghatározni, figyelembe véve az ellátandó feladatokat.
- A munkájával kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátása:
- a portán elhelyezett jelenléti ívet érkezéskor és távozáskor pontosan vezeti,
- a haladási naplót folyamatosan vezeti az elektronikus naplóban: az óra témáját és a későket, hiányzókat beírja 5 munkanapon belül,
- az adott érdemjegyeket 5 munkanapon belül a naplóba beírja,
- a témazáró dolgozatokat, vizsgadolgozatokat egy évig megőrzi,
- a vezetőség által kért dokumentumokat, feladatokat határidőre elkészíti,
- a helyettesítést, felügyeletet, óralátogatást a naplóban dokumentálja.

- Egyéb feladatai:
  - Napi rendszerességgel figyelemmel kíséri a vezetőség által helyben szokásos módon közzétett információkat és utasításokat. A helyben szokásos kommunikációs csatornák:
    - a saját munkahelyi ímélfiókjába (vezetéknév.keresztnév@szbkg.hu) érkezett levelek
    - nagytanári faliújságja
    - Kréta naplóban kiírt helyettesítések és felügyeletek
  - Hivatalos kommunikációs csatornák:
    - Kréta napló – szülőkkel, tanulókkal
    - munkahelyi ímélfiók (vezetéknév.keresztnév@szbkg.hu) - szülőkkel, tanulókkal, munkatársakkal
    - Teams csoportok – tanulókkal, munkatársakkal.
  - Részt vesz az intézmény munkatervének kidolgozásában és megvalósításában,
  - tanév végén véleményt kér a tanulóktól a munkájáról,
  - tapasztalatainak bővítése céljából félévente legalább egyszer, felettesei javaslatára ennél gyakrabban is tanítási órákat látogat,

  - részt vesz az őt érintő belső továbbképzéseken, megbeszéléseken, értekezleteken,
  - a törvényben előírt továbbképzéseket teljesíti, a továbbképzéseken megszerzett tanúsítványokat bemutatja az igazgatónak, másolatát a titkárságon leadja,
  - szükség esetén társosztályfőnöki feladatokat lát el: segíti az osztályfőnök munkáját az adminisztrációban és a rendezvények, kirándulások szervezésében és lebonyolításában,
  - a rá bízott értékeket megőrzi,
  - a munkavégzéshez használt tárgyak és felszerelések beszerzésére javaslatot tehet,
  - a taneszközök, felszerelések, egyéb iskolai tárgyak állapotát figyelemmel kíséri, állagukat megóvja, meghibásodásukat jelzi a felettesének, illetve a gondnoknak.
- Munkájával, megjelenésével, magatartásával példát mutat a tanulóknak.
- Saját területén közvetíti az iskola nevelésfilozófiai elveit, pedagógiai programját.
- Ismeri és betartja a munkájával kapcsolatos jogszabályokat.
- Munkavégzése során kötelezően alkalmazza, betartja és a tanulókkal is betartatja:
  - az intézményi Szervezeti és Működési Szabályzat, Pedagógiai Program, Házirend, valamint egyéb szabályzatok, igazgatói utasítások előírásait és elvárásait,
  - a nevelőtestület által hozott döntéseket,
  - a tevékenységére vonatkozó folyamatszabályozásokat.
- Teljesíti hivatali titoktartási kötelezettségét.

Az osztályfőnök feladatai

- Alapvető feladata az iskola pedagógiai programjával összhangban az általa vezetett osztály nevelőmunkájának szervezése, irányítása és vezetése.
- Nevelési koncepcióját, a célok megvalósításához vezető fontosabb feladatokat, módszereket megismerteti az osztályban tanító tanári testülettel.
- Megismerteti osztályával az intézmény házirendjét, hagyományait, és felelős ezek betartásáért.
- Fokozatosan építi a közösséget.
- Nevelőmunkája egyrészt közösségi nevelés, másrészt személyiség-fejlesztés.
- Megismeri az osztály tanulóinak családi hátterét, nevelési körülményeiket, a tanulók személyiségét.
- Amennyiben szükséges, felveszi a kapcsolatot a gondviselővel, gyermekvédelmi felelőssel.
- Figyelemmel van a tanulók szociális helyzetére, szükség esetén azonnal segélyezést kezdeményez.

- Figyelemmel kíséri az egyes tanulók tanulmányi munkáját, személyiségének változásait. Szükség esetén a legcélravezetőbb pedagógiai módszerrel beavatkozik.
- Rendszeresen együttműködik a szülőkkel, az osztályban tanító pedagógusokkal.
- Felelős az osztály adminisztrációjáért.
- Rendszeresen értesíti a szülőket a tanulók magatartási problémáiról, hiányzásairól.
- Igazolatlan hiányzások esetén igazgatói aláírásra előkészíti a jogszabályokban előírt szervezetek értesítését.
- Felkérésre beszámol osztálya helyzetéről az iskolavezetőségnek, az osztályfőnöki munkaközösségnek és a nevelőtestületnek.
- Mind a félévi, mind a tanév végi értékelés előtt gondosan elemzi a tanulók elbírálásához szükséges információkat.
- Naprakészen elvégzi az osztályfőnöki teendőket.
- A munkatervben előírt éves feladatokat az osztályával együttműködve megszervezi és ellátja.
- Szorgalmi időben és tanítási szünetben tanulmányi kirándulást szervezhet, jóváhagyott kirándulási terv alapján.
- Saját hatáskörben jutalmazásokat és fegyelmező intézkedéseket hozhat, illetve javaslatot tesz, kezdeményez a magasabb szintű jutalmazásra, büntetésre.
- A szaktanárok szakmai javaslatait elfogadja, és az osztály éves programjába beépíti azokat.
- Az éves program alapján két alkalommal (ill. szükség szerint) szülői értekezletet tart.
- Képviseli az osztály érdekeit a különböző iskolai fórumokon.
- Minden osztályfőnöki munkával kapcsolatos kérdésben maradéktalanul betartja a Házirend szabályait és a tantestület határozatait.

1.22. Az oktatást segítő dolgozók szerepe az iskola életében

Iskolapszichológus

- Teszteket, felmérő lapokat, kérdőíveket használ, interjúkat, szociometriát készít, megfigyeléseket végez az osztályokban, azért, hogy azonosítsa azt a problémát vagy nevelési lehetőséget, amellyel kapcsolatban a pedagógus megkereste őt.
- Közvetlen foglalkozik egy-egy gyerekkel, illetve gyerekcsoporttal. Krízistanácsadást nyújthat azon gyerekek számára, akik a családi hatások vagy az iskolai beil-

leszkedési nehézségek következtében átmeneti viselkedési zavarral küzdenek. A tehetségesek felismerésében és gondozásában, valamint a pályaválasztási problémák megoldásában is hatékonyan közreműködhet.

- Konzultál a pedagógusokkal. A konzultáció keretében az iskolapszichológus tanácsadóként működik közre és a közvetlen nevelési beavatkozást a pedagógus hajtja végre.
- Értékelés. Kísérleti oktatási-nevelési programok hatásvizsgálatát végezheti el az iskolapszichológus, melynek révén pszichológiai ismereteire épülő értékelést nyújthat a programról.

Gyermek- és ifjúságvédelmi feladattal megbízott pedagógus

- Főleg olyan problémák esetén nyújthat segítséget, amelyek már nem az iskola hatáskörébe tartoznak.
- Segít a tanulók problémáinak megoldásában. Igyekszik feltárni az iskolán kívüli problémákat. Az osztályfőnökkel, a szaktanárokkal együttműködve felkeresi az osztályokat, és tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá. Igyekszik olyan légkört kialakítani, hogy a diákok ezt meg is tegyék.
- Igyekszik feltárni a gyermek viselkedését befolyásoló azon okokat, amelyek már nem szorosan az iskola hatáskörébe tartoznak. Ennek érdekében a családba is ellátogat, hogy megismerje a tanuló családi környezetét. Ha gyermekbántalmazásról vagy más veszélyeztető tényezőről értesül, kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot.
- Kezdeményezi az olyan programok megszervezését, amelyek gyermekvédelmi feladatokkal foglalkoznak (drogprevenciós előadás, alkoholfogyasztásról, AIDS-ről szóló projektek).
- Tájékoztatja a tanulókat a lehetőségekről, hogy milyen sérelem esetén, melyik intézményhez fordulhatnak (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelkisegély-telefon, gyermekek átmeneti otthona stb.). Ismerteti ezek címét, telefonszámát, jól látható helyen közzéteszi.

Iskolai szociális segítő

- Az iskolai szociális segítés ágazatközi szinten biztosít szolgáltatást a nevelési-oktatási intézményekben a gyermekjóléti ellátórendszeren keresztül. Az iskolai szociális segítő tevékenységet a család- és gyermekjóléti központoknak (a továbbiakban: központ) kötelező biztosítaniuk valamennyi nevelési-oktatási intézményben. Az iskolai szociális segítő olyan szakember, aki elsődlegesen a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésével, szociális és kommunikációs készségei fejlesztésében, egészségfejlesztésben való közreműködéssel, prevencióval foglalkozik. Aktív résztvevője a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésének, illetve a felmerülő életvezetési, szociális problémák megoldásához nyújt segítséget az iskola diákjainak, igény szerint pedagógusoknak, a nevelő-oktató munkát segítő szakembereknek és más szakembereknek (pl. iskolaorvos, iskolai védőnő, iskolapszichológus, iskolarendőr stb.), valamint szülőknek egyaránt.” Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység célja a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával az iskoláskorú gyermekek, tanulók sikeres előmenetelének támogatása, egészségfejlesztése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében való közreműködés.

Iskolatitkár

- intézi a tanulók adminisztrációs jellegű ügyeit (pl. biztosítási és fogászati papírok, az orvosi vizsgálatokhoz szükséges papírok összegyűjtése, iskolalátogatási bizonyítványok kiadása, az osztályozó, előrehozott, illetve az érettségi vizsga dokumentumainak és az azokhoz kapcsolódó iratok begyűjtése);
- közreműködik az oktatási intézmény kapcsolattartási feladatainak ellátásában, segíti a szülőkkel, fenntartóval stb. levelezést (pl. összegyűjti az újonnan beiratkozott diákok adatait, azokat csoportokba rendezi, létrehozza az egy osztályba járók szüleinek listáját);
- segít a különböző tanulmányi versenyek adminisztrációjának a lebonyolításában (eredmények továbbítása, postázása);
- megszervezi és ellátja a különböző iskolai rendezvényekkel kapcsolatos adminisztratív munkát;
- kezeli a vizsgairatokat;
- kiadja a bizonyítványokat, okleveleket és azok másolatait.

Laboráns

Közreműködik abban, hogy a projekt adott laboratórium működése zavartalanul biztosított, szakszerű legyen. Biztosítja a laborgyakorlatok és bemutatóórák technikai támogatását, előkészíti azokat. Segíti a szaktanárok és a diákok munkáját mind a tanórán, mind a tanórán kívül. Feladata a kísérletekhez szükséges anyagok beszerzése, a természettudományos kísérletek és laboratóriumi foglalkozások gyakorlati segítése. Folyamatosan ellenőrzi a kísérleti eszközök, felszerelések helyes tárolását, tisztaságát. Közreműködik a laborfoglalkozásokhoz kapcsolódó digitális tananyagok fejlesztésében, szerkesztésében, publikálásában.

Könyvtáros

- A könyvtáros könyvkölcsönzést végez, tájékoztatást, tanácsadást nyújt és különféle rendezvényeket (pl. író-olvasó találkozók stb.) szervez a könyvtár látogatói számára, valamint a könyvtári gyűjtemény gyarapításával, rendszerezésével, nyilvántartásával (pl. katalóguskészítés) és gondozásával foglalkozik.
- Biztosítja a könyvtár elérhetőségét, az iskola tanulói számára, akár a tanórák után is, legalább 16 óráig, ezzel lehetőséget adva a gyerekeknek a könyv- és folyóirat-olvasásra.
- Olvasókört szervezhet a könyvtárban, ahol a diákoknak javaslatokat ad a korosztályuknak megfelelő könyvek (nem kötelező) elolvasására, majd együtt annak feldolgozására.
- A magyar szakos tanárral együtt dolgozva segíti olyan olvasmányok feldolgozását, amelyek nem kötelezők. Olvasókör (szakkör) létrehozásával segíthet az olvasás megszerettetésében. A gyerekeknek javaslatokat ad a korosztályuknak megfelelő (nem kötelező) könyvek elolvasására. Segít – a szaktanárral együtt – egy mindenkori aktuális ajánlott könyvlista kialakításában. Figyeli a könyvekre, könyvtárakra vonatkozó pályázatokat, akciókat, és értesíti erről a gimnázium vezetőségét.

Rendszergazda

Igyekszik zökkenőmentessé tenni a digitális napló, az oktatáshoz szükséges hardverek és szoftverek használatát.

A számítógépeket folyamatosan ellenőrzi, frissíti, a hibákat – amennyiben lehetősége van rá – kijavítja. A tantermeket előkészíti a használatra (tanóra, verseny, érettségi vizsga).

Segíti az oktatástechnikai munkát.

A rendellenességeket megpróbálja megakadályozni, javaslatot tesz új, oktatást segítő eszközök vásárlására. Lehetőséget biztosít a dolgozatok, dokumentumok, projektek tárolására, segít azok (mappába) elrendezésében, az iskola számítógépein.

Intézi az iskolai számítógépek, illetve a tanári használatban lévő netbookok garanciális ügyeit, javítását.

Segíti a szaktanárokat tanulást, oktatást segítő kiadványok letöltésével.

1.23. Egyebek

Humánerőforrás fejlesztés

Az oktatás és nevelés hatékonyságát folyamatosan fejleszteni kell, ezért elengedhetetlen ezen kompetenciák képzésekkel való megerősítése. E cél elérése érdekében támogatjuk a nevelőtestület tagjainak szakmai továbbképzéseit (akkreditált tanfolyamok, lehetőség szerint helyben szervezve, nevelőtestületi értekezletek meghívott előadókkal). A fejlesztési feladatok elvégzésében igénybe kívánjuk venni a szaktanácsadói rendszer lehetőségeit.

A tanulók egészséges nevelése érdekében igyekszünk megelőzni a dolgozók kiégését, ezért kerülni kell a túl magas óraterhelést, és az ezen felüli szervezési feladatok, javítási feladatok által okozott túlzott megterhelést. Ennek érdekében a megtartandó órák számának meghatározásakor figyelembe kell venni a tantárgyak speciális jellege által okozott többletterheket is (pld. dolgozatjavítás, adminisztráció), ezáltal arányos terhelést kell biztosítani.

Külön hangsúlyt kell fektetni a munkaerő regenerációra pl.:

- csapatépítő programok szervezése
- tanári kirándulás szervezése,
- karácsonykor és tanév végén dolgozói ebéd vagy vacsora szervezése.

2. Az intézmény helyi tanterve

A Nat 2020 szerinti pedagógiai program nyilvános dokumentumokban közzétett.

A választott kerettantervek megnevezése tantárgyanként

Magyar nyelv és irodalom	Első idegen nyelv
Matematika	Második idegen nyelv
Történelem	Ének-zene
Állampolgári ismeretek	Vizuális kultúra
Hon- és népismeret*	Dráma és színház*
Etika/ hit- és erkölcstan*	Mozgóképkultúra és médiaismeret
Természettudomány	Technika és tervezés*

Kémia	Digitális kultúra
Fizika	Testnevelés
Biológia	Osztályfőnöki
Földrajz	Honvédelmi ismeret

*csak a 8 évfolyamos tanulmányi területen

A tantárgyak helyi tantervei:

8 évfolyamos tagozat	1+4 évfolyamos tagozat
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom
Matematika	Matematika
Történelem	Történelem
Állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek
Hon- és népismeret	
Etika/ hit- és erkölcstan	
Természettudomány	Természettudomány
Kémia	Kémia
Fizika	Fizika
Biológia	Biológia
Földrajz	Földrajz
Első élő idegen nyelv (angol, német)	Első élő idegen nyelv (angol, német)
Második élő idegen nyelv	Második élő idegen nyelv
Ének-zene	Ének-zene
Vizuális kultúra	Vizuális kultúra
Dráma és színház	
Mozgóképkultúra és médiaismeret	Mozgóképkultúra és médiaismeret
Technika és tervezés	
Digitális kultúra	Digitális kultúra
Testnevelés	Testnevelés
Osztályfőnöki	Osztályfőnöki
Honvédelmi ismeret	Honvédelmi ismeret

A helyi tantervek honlapunkon megtalálhatók:

Helyi tantervek – Szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium

Az iskola a kerettanterveket tanév szerinti tagolásban építette be a helyi tantervbe.

Az iskola a magyar nyelv és irodalom tantárgyat magyar nyelv, valamint irodalom tantárgyakra bontja.

A helyi tanterv meghatározza a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, és ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát.

A gimnázium óraterve mindkét tagozaton

Évfolyam	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**NyEK**	**9.**	**10.**	**11.**	**12.**
Irodalom	2	2	2	2		2	3	4	4
Magyar nyelv	2-cs	2	2	2	2	2	1	1	1
Első idegen nyelv	5-cs	5-cs	5-cs	5-cs	18-cs	4 -cs	4 -cs	4-cs	4-cs
Második idegen nyelv						4-cs	4-cs	4-cs	4-cs
Matematika	4-cs	4-cs	3-cs	3-cs	1-cs	3-cs	3-cs	4-cs	4-cs
Történelem	2	2	2	2	1-cs	2	2	4	4
Állampolgári ismeretek				1					1
Hon- és népismeret		1							
Etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1					
Természettudomány	2	2						2*	
Biológia			2	2		2	3		
Fizika			1	2		3	2		
Kémia			2	2		2	2		
Földrajz			2	1		2	1		
Ének-zene	2	1	1	1		1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		1	1		
Dráma és színház	1-cs								
Mozgóképkultúra és médiaismeret								1	1
Digitális kultúra	1-cs	1-cs	1-cs	1-cs	3-cs	1-cs	2-cs	2-cs	
Technika és tervezés	1-cs	1-cs	1-cs						
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen	**30**	**29**	**32**	**32**	**31**	**35**	**35**	**32**	**29**
Diák maximális óraterhelése 110/2012. (VI. 4.) 8.§(3); kötelező + választott tanítási óra + emelt képzések	28+2	28+2	30+2	30+2	32	34+2	34+2	34+2	34+2

*csak azoknak, akik emelt szinten nem választanak semmilyen természettudományos tárgyat
cs: csoportbontásban

Emelt képzések

- Első élő idegen nyelv 5.-9. évfolyamokon (heti 5 órában)
  azzal a kiegészítéssel, hogy a 9. évfolyamra tervezett +2 órát az egyenletes terhelés érdekében a 9. és a 10. évfolyamon 1-1 órában biztosítjuk.

Választható érettségi vizsgatárgyak

Intézményünkben azokból a vizsgatárgyakból lehet érettségi vizsgára jelentkezni, melyek a helyi tantervben 9-12. évfolyamok valamelyikén szerepelnek. A jelentkezés feltétele a helyi tantervben előírt követelmények teljesítése és év végi osztályzat szerzése.
Előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezés esetén a helyi tantervben előírt követelmények teljesítése osztályozóvizsgával lehetséges, melyet előzetes kérésre az igazgató engedélyezhet.

Az alábbi tantárgyakból vállaljuk a felkészítést középszintű érettségi vizsgára:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- angol nyelv
- német nyelv
- francia nyelv
- orosz nyelv
- biológia
- kémia
- fizika
- földrajz
- digitális kultúra
- vizuális kultúra
- mozgóképkultúra és médiaismeret
- testnevelés

Az iskolánkban tanult, helyi tantervben szereplő vizsgatárgyakon kívül csak abból a tantárgyból lehet érettségi vizsgára jelentkezni, amelyből a tanuló vendégtanulóként egy másik iskolában tesz osztályozóvizsgát és érettségi vizsgát.

Az érettségi vizsgára történő felkészítésre – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a helyi tantervben a középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább százharminc-nyolc órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén pedig legalább kettőszáz-hetvenhat órát biztosítunk.

Szabadon választható foglalkozások

Középszintű érettségi felkészítés óraszáma

A kötelező érettségi tantárgyakból a felkészítés a középszintű érettségi vizsgára a tanórán zajlik, ezeken kívül – megfelelő számú jelentkező esetén - az alábbi tantárgyakból és az alábbi évfolyamokon szervezünk középszintű érettségi előkészítő foglalkozásokat.

	11.évf	**12.évf**
Biológia	2	
Kémia	2	
Földrajz	2	
Fizika	2	
Digitális kultúra	2	
Vizuális kultúra	2	
Testnevelés	-	2
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	2

Emelt szintű érettségi felkészítés óraszáma

- 11. és 12. évfolyamon a következő beosztásban, az alábbi tantárgyak kapják a szabadon tervezhető órakeret 4 óraszámát, sávonként 2 órában, külön csoportban:

1. sáv	**2. sáv**	3. sáv
Matematika	Matematika	I. idegen nyelv
Történelem	Magyar nyelv és irodalom	II. idegen nyelv
Biológia	Kémia	
Digitális kultúra	Digitális kultúra	

Egy tanuló csak 2 sávból választhat 1-1 tantárgyat.

A kötelező és választható órák összege egy tanulóra vonatkozóan nem haladhatja meg a 110/2012. (VI. 4.) 8.§(3) kormányrendelet által meghatározott maximális óraterhelést.

Második idegen nyelvet a tanulók 9. évfolyamtól kötelezően választhatnak az alábbiak közül:

Angol nyelv, Francia nyelv, Német nyelv, Orosz nyelv.

Az angol nyelv tanulását minden diák számára elérhetővé kell tenni. A második idegen nyelv választásánál az angol nyelvet nem választók a többi idegen nyelvet számukra fontossági rangsorba állítják, ez alapján a csoportok kialakítását az intézmény igazgatója készíti el.

2.1. Vizsgaszabályzat, vizsgarend

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozóvizsgákra,
- szintfelmérő vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- tantárgyi kötelező vizsgákra, röviden házivizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik, vagy köteles azt tenni,
- akinek házivizsgát kell tennie,
- akit a nevelőtestület, vagy az igazgató határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója szintfelmérő, vagy különbözeti vizsga letételét írja elő.

Osztályozóvizsgák

Osztályozóvizsgát tesz az a tanuló, aki igazgatói engedély alapján mentességet kapott valamely tantárgy tanóráinak látogatása alól, de a tovább haladáshoz szükséges érdemjegyet meg kell szereznie. Ebbe a kategóriába tartoznak az egyéni tanrend szerint tanulók is.

Osztályozóvizsgát tehet az a tanuló, aki szaktanára s az igazgató támogatásával a tanulmányi követelményeit a tanterv által előírtnál hamarabb teljesíteni.

Az osztályozóvizsga egy szóbeli és írásbeli részből áll, de informatika és testnevelés tantárgyból csak gyakorlati, ének-zene és vizuális kultúra tantárgyakból a szóbelit gyakorlati elemek egészítik ki, matematikából pedig csak írásbeli rész van.

Az osztályozóvizsga követelményei megegyeznek az adott tantárgy meghatározott évre vonatkozó helyi tantervi követelményeivel. Ennek értelmezésében a tanuló segítséget kérhet az adott szaktanártól, munkaközösség-vezetőtől.

Az osztályozóvizsga szervezésével kapcsolatos részleteket és a házirend szabályozza. Rendkívüli esetben az igazgató határozata alapján eltérhet a vizsgaszervezés fő szabályaitól.

Szintfelmérő vizsgák

Szintfelmérő vizsga írható elő annak a tanulónak, aki más iskolából az átvételét kéri. A vizsgát az igazgató által meghatározott tantárgyakból kell tenni.

A vizsga szóbeli és írásbeli részből áll, de a testnevelés tantárgyból csak gyakorlati, ének-zene és vizuális kultúra tantárgyakból a szóbelit gyakorlati elemek egészítik ki.

A vizsga követelményei megegyeznek az adott tantárgy meghatározott évre/részre vonatkozó helyi tantervi követelményeivel. Ennek értelmezésében a tanuló segítséget kérhet az adott szaktanártól, munkaközösség-vezetőtől.

A vizsga szervezésével kapcsolatos részleteket a házirend szabályozza.

Javítóvizsga

A tanév végén elégtelenre minősített tanuló javítóvizsgát tehet, ha legfeljebb három tantárgyból elégtelen az év végi osztályzata. A javítóvizsgákat augusztus utolsó hetében tartjuk.

A javítóvizsga szóbeli és írásbeli részből áll, de testnevelés tantárgyból csak gyakorlati, ének-zene és vizuális kultúra tantárgyakból a szóbelit gyakorlati elemek egészítik ki.

A javítóvizsga követelményei megegyeznek az adott tantárgy meghatározott évre/részre vonatkozó helyi tantervi követelményeivel. Ennek értelmezésében a tanuló segítséget kérhet az adott szaktanártól, munkaközösség-vezetőtől.

A javítóvizsga szervezésével kapcsolatos részleteket a házirend szabályozza.

Házivizsgák

A házivizsgák célja, hogy tanulóink átismételjék az addig tanultakat, megismerjék a vizsgákra való felkészülés módszereit, valamint a vizsgaszituációt, segítve ezzel a sikeres érettségi letételét.

A vizsgák tartalmát, formáját az egyes tantárgyakra lebontott követelményrendszer rögzíti. Ezt minden tanévben december 1-jéig a tanulók és szülők tudomására kell hozni. A vizsgák időpontját az aktuális tanév rendje tartalmazza.

A vizsgajegy beszámítása: 7. évfolyamon a vizsgajegy javíthatja az év végi osztályzatot, 8–12. évfolyamon pedig egy félévi jeggyel egyenértékű. A 9. Ny osztályban idegen nyelvből félévkor vagy év végén házivizsgát tartunk, amely eredménye témazáró jegynek számít.

Igazolatlan hiányzás esetén a vizsga eredménye elégtelennek minősül. Igazolt hiányzás esetén pótló vizsgát tesz a tanuló. A vizsga elmulasztása esetén a vizsga elégtelennek minősül.

A szóbeli vizsgák bizottság előtt folynak. A vizsgabizottság tagja lehet: szaktanár, osztályfőnök, az igazgatóság képviselője, munkaközösség-vezető. A vizsgáról jegyzőkönyv készül.

Az írásbeli vizsgák a munkaközösségek által meghatározott időtartamúak. Az írásbeli vizsga napján más tárgyból számonkérés nem lehet. Ha a vizsga eléri a négy tanóra időtartamot, akkor a tanulóknak aznap nem lehet több órájuk. Mivel az írásbeli vizsgák tanítási napon zajlanak, a tanulóknak ki kell tölteni a vizsgán rendelkezésre álló idő 80%-át.

A vizsga lebonyolításánál az érettségi szabályok érvényesek, kivéve, hogy házivizsgán szakos tanár is lehet felügyelő tanár.

A szóbeli vizsgákat egy osztálynak tantárgyanként egy tanítási napra kell szervezni. A szóbeli tételeket úgy kell összeállítani, hogy egy-egy felelet maximum tízperces legyen.

A vizsgákon a külsőségek az érettségi vizsgához hasonlatosak.

A kijavított írásbeli dolgozatokat a szóbeli vizsga előtt a tanulók megtekinthetik.

Vizsgarend

A 8 évfolyamos gimnáziumban

Évfolyam/Tantárgy	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom		szóbeli(i) írásbeli (ny)			szóbeli és írásbeli	
Történelem				szóbeli		
1. idegen nyelv	szóbeli		írásbeli és szóbeli			
2. idegen nyelv					szóbeli félévkor	
Matematika		írásbeli			írásbeli	
Emelt képzés tantárgyai, az 1. és 2. sávban						szóbeli és írásbeli félévkor

Az 1+4 évfolyamos gimnáziumban

Évfolyam/Tantárgy	9.ny	9.c	10.c	11.c	12.c
Magyar nyelv és irodalom				szóbeli és írásbeli	
Történelem			szóbeli		
Idegen nyelv I.	angol (félév) német (év vége)				
Idegen nyelv II.				szóbeli félévkor	
Matematika				írásbeli	
Emelt képzés tantárgyai, az 1. és 2. sávban					szóbeli és írásbeli félévkor

A vizsgák módja, időtartama

<u>Nyelv I-II.</u>

7. évfolyam:

- időpont: érettségi hete májusban
- időtartam
    - szóbeli: max. 10 perc: a helyi tantervben szereplő témakörök alapán a szaktanárok által megadott témakörökből, téma kifejtése segítő kérdések alapján egy diákok által húzott témában

9.évfolyam: 9.ny, 9.a/b első nyelv

- Időpont: 9.ny
    - Angol: félév után;
    - Német: év végén
- Időpont**:** 9.a/b
    - év végén
- időtartam
    - írásbeli: 150 perc (a négy nyelvi készség számonkérése (szövegértés, nyelvhelyesség, hallásértés, szövegalkotás)
    - szóbeli: 10 perc: szituációs játék, önálló téma kifejtés (B1-B1+ szinten) az érettségi és nyelvvizsga témakörök alapján

11.évfolyam 2.idegennyelv (11.a/b/c)

- időpont: félév után
- időtartam
    - szóbeli: 10 perc téma kifejtés segítő kérdésekkel, az érettségi és nyelvvizsga témakörök alapján

Magyar nyelv és irodalom

8.évfolyam (8.a/b)

- időpont
    - írásbeli: tavaszi időszak (március/április)
    - szóbeli: érettségi hete májusban
- időtartam
    - írásbeli: 60 perc
    - szóbeli:10 perc

11. évfolyam (11.a/b/c)

- időpont
    - írásbeli: tavaszi időszak (március/április)
    - szóbeli: érettségi hete májusban
- időtartam
    - írásbeli: 240 perc
    - szóbeli 10 -15 perc

Történelem

10. évfolyam (10.a/b/c)

- időpont
    - szóbeli: érettségi hete májusban
- időtartam
    - szóbeli 10 -15 perc

Matematika

8. évfolyam (8.a/b)

- időpont
    - írásbeli: tavaszi időszak (március/április)
- időtartam
    - írásbeli: 60 perc

11. évfolyam (11.a/b/c)

- időpont
    - írásbeli: tavaszi időszak (március/április)
- időtartam
    - írásbeli: 180 perc

12. évfolyamon minden, az 1. és 2. sávban emelt szinten tanított tantárgyból

- decemberben: emelt szintű írásbeli vizsga
- január elején: emelt szintű szóbeli vizsga

2.2. A középszintű érettségi vizsga témakörei az egyes érettségi vizsgatárgyakból

Az egyes vizsgatárgyak követelményeit az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló (többször módosított) 40/2002. (V. 24.) OM rendelet tartalmazza.

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvekkel szemben támasztott elvárások, melyeknek próbálunk megfelelni:

- tartalmazza a kerettantervben és ennek megfelelő helyi tantervben előírt ismeretanyagot,
- a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez alkalmazkodjon,
- a didaktikai követelményeknek megfeleljen.

Általános alapelvek, szempontok a tankönyvek, taneszközök választása során:

- tankönyvhasználati ügyekben a szakmai munkaközösségek és szaktanáraink meghatározott időszakonként, illetve évente tankönyvrendeléskor egyeztetnek egymással és a tankönyvfelelőssel,
- egy-egy osztály, illetve tanulócsoport tanulmányi ideje alatt a szaktantárgyat lehetőség szerint azonos tankönyvcsaládból tanulja tanárváltozás esetén is, a kiválasztás tehát általában annyi időre szól, amíg a tanuló a tárgyat tanulja, ettől eltérni csak kivételes esetben lehet,

A tankönyvek rendelésének folyamatát a házirend szabályozza.

A taneszközök kiválasztásánál elsődlegesek a tartalmi, funkcionális szempontok, de természetesen az ár-érték arányt is figyelembe vesszük.

2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása, a kulcskompetenciák

A magyar közoktatás meghatározó dokumentumainak, szabályzóinak és a nemzetközi trend követelményeinek megfelelően iskolánk pedagógiai szemléletében is hangsúlyos szerepet kapott az utóbbi években a kompetenciaalapú oktatás. Ennek középpontjában tanítványaink azon képességének és hajlandóságának fejlesztése áll, hogy a bennük lévő tudást (ismereteket, készségeket és attitűdbeli jellemzőket) sikeres problémamegoldó cselekvéssé alakítsák át. Az

alábbiakban olvasható kulcskompetenciák kialakítását, elmélyítését és egyénre szabott fejlesztését a tanítási-tanulási folyamat alapvető feladatának tartjuk.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

A sikeres élethez elengedhetetlenül szükséges a helyes és kreatív nyelvhasználat különféle helyzetekben, szóban és írásban. Ezen kompetencia fejlesztése nem tartozhat egy tantárgyhoz, minden tantárgynál gondot kell fordítani rá, és ezt szolgálják azon események is, (ünnepélyek, előadások, kiselőadások) ahol a tanulónak egy közösség előtt kell megnyilvánulnia.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, -értést és -alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése során kiemelt szerepet szánunk annak, hogy tanulóink használható nyelvtudáshoz, ne csak nyelvvizsgához jussanak. Nyelvtudásuk terjedjen ki a hallott szöveg értése, a beszédkészség, az olvasott szöveg értése, és az íráskészség elsajátítása mellett az adott nyelv társadalmi – kulturális hátterének megismerésére, megértésére.

Az iskola első nyelvként az angol, német nyelv, másodnyelvként latin, angol, német, francia, orosz, olasz nyelv tanulását biztosítja. A megfelelő számú jelentkező, a szükséges személyi és anyagi feltételek megléte esetén további élő idegen nyelvek (spanyol, környező országok nyelvei) szakköri szintű oktatását is biztosítani lehet.

Matematikai kompetencia

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alapműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

A matematikai kompetenciák esetében kiemelt szerepet szánunk a kritikus gondolkodás és a problémamegoldás fejlesztésének, valamint a tanultak gyakorlati, mindennapi élet területén történő alkalmazásának.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetre gyakorolt hatásának az ismerete. Ezeknek az ismereteknek a birtokában az egyén megérti a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok formálódásában, az alkalmazások és a technológiák előnyeit,

korlátait és kockázatait a társadalom egészében (a döntéshozatallal, értékekkel, erkölcsi kérdésekkel, kultúrával stb. kapcsolatosan).

A természettudományos és technikai kompetencia birtokában az egyén képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében, valamint a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában. Kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben. Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében lokálisan, és globális vonatkozásokban egyaránt.

A természettudományos és technikai kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt, az etikai kérdések iránti érdeklődést, valamint a biztonság és a fenntarthatóság tiszteletét egyaránt magában foglalja - különösen a tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

A természettudományos kompetenciák elengedhetetlenek a minket körülvevő világ megértéséhez. Fejlesztése során célunk, hogy tanulóink ne csak értsék a környezet folyamatait, hanem legyenek képesek ismereteik alapján előrejelzéseket tenni, illetve az emberi beavatkozás következményeit belátni.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; digitális tartalomalkotás és -megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

A digitális kompetencia az IKT természetének, szerepének és lehetőségeinek megértését, alapos ismeretét, illetve ennek alkalmazását jelenti a személyes és társadalmi életben, a tanulásban és a munkában. Magába foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és -kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás, a művészetek és a

kutatás terén. A tanulónak értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az ezek kiszűrésére használatos alapvető technikákat, továbbá az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket és etikai elveket, valamint a szerzői jogból és a szoftver-tulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket.

A szükséges készségek magukba foglalják az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, az ezek segítségével történő keresés, az IKT alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes alkalmazása érdekében. A digitális kompetencia fejlődését segítheti továbbá az aktív részvétel a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban.

A digitális kompetenciák kiemelt fontosságúak a XXI. század emberének, hisz az információhoz való hozzáférés az egyéni és társadalmi siker záloga lehet. E terület fejlesztésénél az információs társadalom technológiájának magabiztos és kritikus használatát kell a diákoknak elsajátítaniuk. Az informatikaórán és egyéb helyzetekben is lehetőséget kell teremteni e kompetencia használatára (pl. jelentkezések, információközlés, tantárgyi beszámolók stb.).

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására. Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empatikusak vagyunk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az

interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző szinteken – a helyi szinttől a nemzeti és európai szintig – hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az országhoz, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása). Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

A szociális és állampolgári kompetenciák kialakítása a társadalmi létben, a közügyekben való részvételre készít fel. E kompetencia fejlesztésében kiemelt szerepe van a történelemoktatás mellett azon fórumoknak (diákközgyűlés, diákönkormányzat), ahol ezeket az ismereteket gyakorolják. Fontos kialakítani a normatudatot, a viselkedési és általánosan elfogadott magatartási szabályok megértését, a stressz és frusztráció kezelését és a közügyekben való hatékony részvétel, együttműködés, szolidaritás és emberi jogok tiszteletben tartásának képességét.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek

megragadására. Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

A kezdeményezőkészség és vállalkozói kompetencia a tudást, kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti. Fontos része a tervek készítése és végrehajtása, de ehhez tisztában kell lenni mindezek gazdasági és jogi feltételeivel is. Az egyes tanórákon (történelem, matematika) a témák vagy a példák, illetve azon projektek, amelyekben a gyerekek részt vesznek (osztályprogram, tanulmányi kirándulás, pénzügyi, vállalkozói tematikus hét, iskolai rendezvény megszervezése) segítenek ennek kialakításában.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezésmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése.

Olyan képességek tartoznak ide, mint a művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodjunk a világban.

Az esztétikai és művészeti tudatosság és kifejezőkészség jelenti az esztétikai megismerést, elképzelések, érzések kreatív kifejezését különböző formában (irodalom, zene, tánc, dráma, bábjáték, fotó, mozgókép stb.).

A hatékony, önálló tanulás

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására, saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd tanulás iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

A belépő osztályoknál kiemelt hangsúlyt fektetünk a tanulás tanítására osztályfőnöki illetve egyéb szakórákon, de ennek a folyamatnak az egész ciklust végig kell kísérnie. Ki kell alakítani a gyerekekben a kitartó, mindennapos, hatékony tanulás képességét, hogy tudják saját tanulásukat megszervezni egyénileg vagy csoportban, hogy képesek legyenek az idővel, információval gazdálkodni, és hogy új ismereteket magabiztosan dolgozzanak fel és építsék be tudatukba. Nagyon fontos a motiváció és a magabiztosság kialakítása a tanulókban.

2.5. Kiemelt fejlesztési feladatok

A NAT szerint a kiemelt fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is. E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei

megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

2.6. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját az NKT 27. § (11) bekezdése szerint szervezzük meg.

2.7.A hit- és erkölcstan oktatása

A hit és erkölcstan oktatása az 5-8. évfolyamokon kerül megszervezésre. Az adott évfolyamokon az osztályoknak egyszerre vannak ezek az órái, ez lehetőséget teremt arra, hogy akik hit- és erkölcstan oktatáson kívánnak részt venni erkölcstan helyett, azok külön csoportban tanulhassanak. Az erre vonatkozó igényeket az iskola a beiratkozás idején méri fel. A választás

megváltoztatható minden tanév végéig, a honlapon megtalálható Erkölcstan, hittan megváltoztatása című űrlap benyújtásával lehetséges. A változás a következő tanévtől lép érvénybe.

2.8. Mindennapos művészeti nevelés

Az iskolánk a mindennapos művészeti nevelés biztosítására a következő lehetőségeket ajánlja fel:

- vizuális kultúra, ének-zene oktatása tanórákon,
- az igények és lehetőségeink szerinti szakkörök indítása,
- színház- és múzeumlátogatások szervezése,
- iskolai kiállítások, koncertsorozatok és előadások lebonyolítása.

2.9.A választható foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tanulók minden évben április végéig megkapják a következő tanévben indított szakkörök és választható tantárgyak listáját, azok óraszámát, előre láthatóan a tanító tanárok nevét. A tanuló ezeknek ismeretében a listából a megadott határidőig választhat, a szakkörök esetében szabadon, a választható tantárgyak esetében két megkötéssel:

- A kötelező és választható óráinak összege nem haladhatja meg a 110/2012. (VI. 4.) 8.§(3) kormányrendelet által meghatározott maximális óraterhelést.
- A választható tantárgyak évenkénti belépési követelményeit teljesíteni tudja. Ennek tényanyagát a választható tantárgy tantervei tartalmazzák.

A választható foglalkozásokra való jelentkezés kötelezettségek vállalását jelenti: a választott foglalkozáson kötelező részt venni, a hiányzásokat a szokásos módon igazolni kell.

A választható foglalkozásokra való jelentkezés tanévenként egy alkalommal módosítható, az erre szolgáló nyomtatvány kitöltésével, aláírásával és benyújtásával. Az egyszeri módosítás a tanévben bármikor lehet, az ennek során a módosított foglalkozások száma korlátlan. A II. idegen nyelv választását a későbbiekben már csak nagyon indokolt esetben, külön igazgatói engedéllyel lehet módosítani.

A tanulócsoportok induló minimális létszáma fenntartói jóváhagyás alapján kerül meghatározásra.

Ha az adott tantárgyból több csoport is indul, a munkaközösség dönthet a különböző nívószintű csoportok kialakításáról is, ekkor a tanuló választási joga csak a nívószint elérését követően érvényesülhet. Vitás esetekben a tanulókat a csoportokba az igazgató osztja be.

A tantárgyfelosztást és ezzel együtt a tanárok és diákok tankörökhöz rendelését az igazgató készíti el, a munkaközösségek javaslatait figyelembe véve.

2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A tanórákra való felkészüléshez a tananyag megértéséhez, az ismeretek mélyebb elsajátítása érdekében szóbeli és írásbeli házi feladat kijelölése minél gyakrabban ajánlott.

A házi feladat kijelölésében fontos elv, hogy az órai tananyaghoz kapcsolódjon, a tanár pontosan jelölje meg a felhasználható segédeszközöket (tankönyv, feladatgyűjtemény, munkafüzet, órai jegyzetek, internet stb.), az elkészítés határidejét, formáját és minimum terjedelmét, valamint az ellenőrzés és értékelés formáját, módját. A házi feladat rendszeres ellenőrzése minden pedagógus feladata.

Tekintettel kell lenni azonban a diákok terhelésére, arra, hogy feladat mennyisége ne legyen aránytalanul sok, alkalmazkodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz. Hétvégére, illetve hosszabb tanítási szünet idejére nem adható a szokásosnál több házi feladat.

2.11. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének a törvény által minden évfolyamra előírt mérési feladatait a tanév rendje szerint végzi el az osztály, vagy csoport testnevelő tanára. A mérési eredményeket rögzíti, majd a testnevelő kollégáival együtt meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket. A romló teljesítményű tanulók fejlesztéséről fejlesztési tervet készítenek, amelyet a következő mérés alkalmával kiértékelnek. A mérés eredménye nem osztályozható.

2.12. Tanulószoba

A szülői igények alapján az iskola tanulószobát szervez. A foglalkozáson a felügyeletet kérő tanulók az 5.-től a 8. évfolyamig vehetnek részt, összevont csoportban a 6. óra kezdetétől 16:00-ig.

A tanulószobai felvétel feltételeit az iskola házirendje szabályozza.

A tanulószobai felkészüléshez előírt szóbeli és írásbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai:

- a tanulószobára járó gyerekeknek egyéni leckefüzetet kell vezetnie;

- az írásbeli feladatok mennyisége annyi legyen, hogy a tanulók el tudják végezni a tanulószoba ideje alatt;
- a tanulószobán összevont csoportokban dolgoznak a tanulók, így a szóbeli felkészülés, memoriterek számonkérése csak korlátozottan lehetséges, ám a tanulók az írásbeli feladatokat lehetőleg elkészítik a rendelkezésre álló idő alatt;
- a tanulószobát vezető pedagógus feladata a házi feladatok mennyiségi ellenőrzése, illetve a tanulószobai napló rendszeres vezetése.

A tanulószoba célja, feladatai:

- biztosítja a tanulók számára a nyugodt felkészülést,
- segítséget ad az önálló előrehaladáshoz,
- segíti a hátrányos helyzetűek felkészülését, a hiányzók, lemaradók felzárkózását,
- felügyeletet biztosít.

Tanulószobai foglalkozások:

- tanulás,
- szabadidős foglalkozások (társasjátékok, udvari játékok).

2.13. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A jutalmazás és a fegyelmezés az iskolai, különösen az osztálytermi élet szerves része. Véleményünk szerint tanulóink munkájának és viselkedésének ilyen formában történő értékelése rendkívül fontos szerepet tölt be teljesítményük alakulásában és személyiségük fejlődésében.

Az iskola nevelőtestülete dicséretben részesíti, illetve jutalmazza azt a tanulót, aki:

- tanulmányi munkáját kiemelkedően végzi,
- kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve,
- hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez,
- eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sporteredményt vagy tanulmányi versenyeredményt ér el,
- a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez.

Azt a tanulót, aki tanulmányi kötelességeit rendszeresen nem teljesíti, a házirend előírásait megszegi, igazolatlanul mulaszt, vagy bármi módon árt az iskola jó hírnevének, fegyelmező intézkedésben részesítjük.

2.14. A pedagógiai program megvalósításához szükséges taneszközök jegyzéke

Általában a tanórákon szükséges eszközök

- A/4 méretű füzet
- íróeszközök
- körző, vonalzó
- tudományos számológép (9. évfolyamtól kezdve)

Testnevelés órán szükséges eszközök

- rövidnadrág
- fehér póló
- tornacipő

Vizuális kultúra, valamint technika és tervezés tantárgyakhoz szükséges doboz tartalma osztályonként

- 6db A4 műszaki rajzlap/dipa fehér 120-140g / fő
- 3db A3 műszaki rajzlap/dipa fehér 120-140g / fő
- 2B, HB ceruza 10-10 db
- hegyező 3 db
- radír 10 db
- színesceruza - 12 színű / 10 csomag
- fekete tűfilc minden tanulónak
- A4 sima füzet minden tanulónak
- stift ragasztó 10 db
- olló 10db
- vonalzó 10-15 db
- vízfesték 10 db
- ecset minden tanulónak
- temperafesték: fehér, fekete, sárga, kék, piros
- Olajpasztell 12 színű 10 db
- porpasztell 12 színű 10 db

3. Záradék

A fenntartó egyetértési jogot gyakorol a pedagógiai program azon elemei tekintetében, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul.

Ezek előre láthatóan a következők:

- közép- és emelt szintű érettségi vizsgákon, felvételi vizsgákon, tanulmányi versenyeken szükséges eszközök, vegyszerek beszerzése
- fenntarthatósági projekthéten szükséges szolgáltatások
- nemzeti ünnepeken, iskolai ünnepségeken, megemlékezéseken, szükséges eszközök, dekoráció

A dokumentumban megfogalmazott rendelkezések, programok fenntartói finanszírozása a mindenkori éves költségvetés függvényében történik, a tankerületi igazgató előzetes írásbeli elrendelése alapján.

A Szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium fenti pedagógiai programjával a fenntartó Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ nevében egyetértek.

Kelt: Szigetszentmiklós, ……

……
dr. Pálos Annamária
tankerületi igazgató

P.H.

A fenti pedagógiai programot a nevelőtestület 2026. augusztus 31-i értekezletén elfogadta.

……..
Kovács Anna
igazgatóhelyettes

A fenti pedagógiai programot az igazgató jóváhagyta.

Kelt: Szigetszentmiklós, 2026.08.31.

…… P. H.

Kissné Hegedűs Éva
igazgató

A hatályba lépés időpontja: 2026. szeptember 1.